

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra financí a obchodu

Diplomová práce

**Srovnání postavení zaměstnance a živnostníka z pohledu
výše odvodů, dávek a rizik**

Bc. Aneta Chocholoušová, DiS.

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Aneta Chocholoušová, DiS.

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Srovnání postavení zaměstnance a živnostníka z pohledu výše odvodů, dávek a rizik

Název anglicky

Employee vs. Entrepreneur in the Light of Tax Burden, Social Benefits and Risks Carried

---

Cíle práce

Hlavním cílem této diplomové práce je komplexně zhodnotit postavení živnostníka a zaměstnance z pohledu odváděných povinných daní, sociálního a zdravotního pojištění v kontextu výše nárokových dávek, benefitů a rizik, jež jednotlivé skupiny nesou. V závislosti na dostupnosti dat pak bude práce směřovat k sekundárnímu cíli spočívajícím v odhadu výše nezdaněných příjmů u živnostníků (OSVČ).

Metodika

V práci budou definovány na základě statistických dat (ČSU) modelové příjmové skupiny poplatníků v ČR. Na základě odhadu jejich příjmů lze stanovit jejich daňovou povinnost. Zároveň budou vymezeny nárokové dávky jednotlivých skupin poplatníků a zohledněna rizika, jež nesou z titulu zaměstnání či podnikání.

Odhad výše nezdaněných příjmů u OSVČ lze vyjádřit jako rozdíl mezi mediánem mzdy jednotlivých definovaných skupin živnostníků a jejich deklarovaným příjmem. Tato část analýzy je podmíněna dostupností dat (MF ČR, GFŘ).

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

mzda, zdravotní pojištění, sociální pojištění, vyměřovací základ, daň z příjmů fyzických osob, švarcsystém

---

Doporučené zdroje informací

JANOŠKOVÁ, J. – KOLIBOVÁ, H. *Zaměstnanecké výhody a daně*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1364-0.

MACHÁČEK, I. *Zaměstnanecké benefity a daně*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-275-4.

MÜLLEROVÁ, L. – ŠINDELÁŘ, M. *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5806-0.

PELECH, P. – PELC, V. *Daně z příjmů s komentářem 2013*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-784-3.

PILAŘOVÁ, I. – PILÁTOVÁ, J. *Účetní závěrka, základ daně, finanční analýza podnikatelských subjektů roku 2013 : shrnutí novinek roku 2013 a upozornění na očekávané novinky v roce 2014*. Praha: 1. VOX, 2013. ISBN 978-80-87480-20-5.

VILHELM, V. – PICKOVÁ, A. *Zdanění a sociální zabezpečení v zemědělství srovnání situace ČR a vybraných států (informační studie)*. Praha: Ústav zemědělské ekonomiky a informací, 2009. ISBN 978-80-866741-66-6.

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lukáš Moravec, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 14. 9. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 1. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 03. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Srovnání postavení zaměstnance a živnostníka z pohledu výše odvodů, dávek a rizik" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce Ing. Lukáše Moravce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. 3. 2018

Poděkování

Chtěla bych velmi poděkovat svému vedoucímu diplomové práce panu Ing. Lukáši Moravcovi, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky a pomoc při zpracování této diplomové práce.

Srovnání postavení zaměstnance a živnostníka z pohledu výše odvodů, dávek a rizik

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá srovnáním postavení zaměstnance a OSVČ z hlediska odvodů na sociální a zdravotní pojištění a dávek, které vyplývají z těchto pojištění. V práci jsou vypočítány na modelových příkladech odvody a dávky zaměstnance a živnostníka a navzájem porovnány rozdíly odvodů a dávek. Pro zpracování byla použita data získaná z Českého statistického úřadu, Generálního finančního ředitelství a z aktuální odborné literatury pro mzdové účetní.

Z vypočtených výsledků vyplývá, že zaměstnanec společně se zaměstnavatelem odvádí mnohem vyšší odvody oproti živnostníkovi. V případě čerpání dávek je na tom lépe zaměstnanec, který čerpá vyšší dávky nežli živnostník.

Klíčová slova

daň z příjmů fyzických osob, osoba samostatně výdělečně činná, mzda, odvody sociálního a zdravotního pojištění, nemocenské pojištění, sociální dávky, rizika podnikání, švarcsystém

Employee vs. Entrepreneur in the Light of Tax Burden, Social Benefits and Risks Carried

Abstract

This diploma thesis deals with the comparison of the status of an employee and a self-employed person in terms of payments to social and health insurance and benefits, which result from these insurance. The employee's and self-employed person's taxes and similar payments and benefits are calculated on model examples, and the differences between these contributions and benefits are compared in this work. The processed data were obtained from the Czech Statistical Office, the General Financial Directorate and from the current professional literature for payroll accountants.

It follows from the calculated results that the employee and the employer pays much higher taxes and similar payments than the self-employed person. In the case of drawing benefits, employee is the one who draws higher benefits than a self-employed person.

Keywords:

personal income tax, self-employed person, wages, social and health insurances, sickness insurance, social benefits, business risks, schwarz system

Obsah

1	Úvod	14
2	Cíl a metodika.....	15
2.1	Cíl práce	15
2.2	Metodika	15
3	Literární rešerše	17
3.1	Soustava veřejných příjmů	17
3.1.1	Definice daní.....	17
3.1.2	Přímé a nepřímé daně	17
3.2	Daň z příjmů fyzických osob	19
3.2.1	Poplatníci daně z příjmů fyzických osob.....	19
3.2.2	Předmět daně z příjmů fyzických osob.....	19
3.3	§ 6 Příjmy ze závislé činnosti.....	21
3.3.1	Poskytnutí služebního automobilu pro soukromé účely a ovlivnění ZD.....	22
3.3.2	Co není předmětem daně, osvobozené příjmy od daně	22
3.3.3	Srážková daň.....	25
3.3.4	Zálohová daň.....	25
3.3.5	Základ daně.....	26
3.3.6	Roční zúčtování daně u zaměstnanců	26
3.3.7	Solidární zvýšení daně	27
3.3.8	Slevy na dani.....	28
3.3.9	Pracovněprávní vztahy, druhy pracovního poměru	29
3.5	Pojistné na sociální zabezpečení	37
3.6	Dávky nemocenského pojištění.....	38
3.7	§ 7 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti.....	39
3.8	Švarcsystém, nelegální práce	42
4	Analytická část – vlastní práce, výpočty	47
4.1	Zaměstnanec.....	48
4.2	OSVČ	53
4.2.1	Důchodové pojištění OSVČ.....	57
4.2.3	Zdravotní pojištění OSVČ	62

4.2.4	Dávky zaměstnance a OSVČ	63
5	Výsledky a diskuse	70
5.1	Výhody a nevýhody zaměstnance	76
5.2	Výhody a nevýhody OSVČ	77
6	Závěr	78
7	Seznam použitých zdrojů	80
8	Přílohy	83

Seznam tabulek

Tabulka 1 Způsoby zdanění	26
Tabulka 2 Základ daně u závislé činnosti	31
Tabulka 3 Daňová zvýhodnění	33
Tabulka 4 Paušální výdaje	40
Tabulka 5 Optimalizace daně – výpočet	41
Tabulka 6 Výpočet čisté mzdy zaměstnance	49
Tabulka 7 Sociální pojištění zaměstnavatele – složení	50
Tabulka 8 Roční zúčtování zaměstnance	51
Tabulka 9 Počet OSVČ	54
Tabulka 10 Minimální zálohy na zdravotní a sociální pojištění OSVČ	54
Tabulka 11 Údaje pro výpočet čistého měsíčního příjmu OSVČ	55
Tabulka 12 Výpočet čistého příjmu OSVČ	56
Tabulka 13 Výpočet čistého příjmu OSVČ – přenesený příjem zaměstnanců	57
Tabulka 14 Výpočet důchodového pojištění OSVČ pro rok 2017.....	58
Tabulka 15 Výpočet zdravotního pojištění OSVČ	62
Tabulka 16 Výpočet nemocenské	64
Tabulka 17 Výpočet nemocenské zaměstnance	64
Tabulka 18 Výpočet nemocenské OSVČ	65
Tabulka 19 Ošetřovné zaměstnance	66
Tabulka 20 Peněžité pomoci v mateřství	66
Tabulka 21 Výpočet peněžité pomoci v mateřství	66
Tabulka 22 Výpočet peněžité pomoci v mateřství OSVČ	67
Tabulka 23 Výpočet podpory v nezaměstnanosti zaměstnance	69

Tabulka 24 Sazby odvodů OSVČ a zaměstnance.....	70
Tabulka 25 Rozdíly odvodů mezi zaměstnanci a OSVČ při stejném hrubém příjmu – MEDIÁN HM	73
Tabulka 26 Rozdíly odvodů mezi zaměstnanci a OSVČ se dvěma dětmi při stejném hrubém příjmu – MEDIÁN HM.....	73
Tabulka 27 Porovnání výše daní OSVČ při průměrném příjmu a příjmu ve výši mediánu mzdy.....	74

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj průměrné měsíční mzdy.....	47
Graf 2 Náklady na zaměstnance	53
Graf 3 Přehled vývoje inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících příznání v letech 1993 až 2017 v mil. Kč	72
Graf 4 Přehled vývoje inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v letech 1993 až 2017 v mil. Kč.....	72

Seznam obrázků

Obrázek 1 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016	60 - 61
--	---------

Seznam vzorců

Vzorec 1 Výpočet denního vyměřovacího základu.....	62
--	----

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

ZD – základ daně

DZ – daňový zákon

OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná

VZP – veřejné zdravotní pojištění

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

DPP – dohoda o provedení práce

ZDP – zákon o daních z příjmů

ŽP – životní pojištění

PP – penzijní připojištění

ČSÚ – Český statistický úřad

HM – hrubá mzda

SHM – superhrubá mzda

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

SPZ – státní politika zaměstnanosti

DVZ – denní vyměřovací základ

1 Úvod

Stále diskutovanějším tématem mezi lidmi je, zda je lepší být živnostník nebo zaměstnanec. Tuto otázku si lidé pokládají například tehdy, když nemohou najít vhodné zaměstnání, mají pocit vysokých odvodů státu v zaměstnání a vidí v podnikání možnost na odvodech ušetřit a podobně. Existuje celá řada důvodů a argumentů, proč je lepší či horší být zaměstnancem nebo živnostníkem.

Velmi špatně se posuzuje, co je lepší nebo horší. Je to individuální záležitost. V zaměstnání jsou jisté výhody i nevýhody a totéž platí i pro podnikání. V případě zaměstnání může mít zaměstnanec pocit jistoty. Konkrétně v přidělení práce, zajištění pracovního prostředí, zajištění pracovních pomůcek a zaplacení sjednané mzdy za odvedenou práci, zaplacení odvodů a případně nárok na benefity od zaměstnavatele. Někteří lidé ale mohou být v zaměstnání nespokojeni a cítit se svázaní. V tom případě je pro člověka lepší podnikat. Také v době krize, kdy lidé nemohou dlouhou dobu najít vhodné zaměstnání, mohou začít uvažovat nad podnikáním, ne vždy je to ale správný krok. Podnikání není pro každého.

Podnikání s sebou přináší spoustu povinností a odpovědnosti. Začít podnikat nebývá jednoduché, ale v případě píle a vytrvalosti může být velmi dobrým životním krokem vpřed. Živnostník se sám rozhoduje, co, kdy, kde a pro koho bude vykonávat a za jakou odměnu. V tom spočívá jeho větší svoboda. Problémem bývá u živnostníků konkurence. Živnostník si musí sám shánět zákazníky, zakázky, materiál, pracovní pomůcky, pracovní prostory a další potřebné pro výkon své činnosti. Zaměstnanci toto všechno zajistí zaměstnavatel. Když se člověk rozhodne pro jednu z těchto variant, měl by vědět, co všechno daný způsob obživy obnáší. Především uvědomit si, na jaké dávky za jakých podmínek má a bude mít nárok a jaké povinnosti se ho týkají v souvislosti s jeho činností.

2 Cíl a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této práce je komplexně zhodnotit postavení živnostníka a zaměstnance z pohledu odváděných povinných daní, sociálního a zdravotního pojištění v kontextu výše nárokových dávek, benefitů a rizik, jež jednotlivé skupiny nesou. V závislosti na dostupnost dat bude práce směřovat k sekundárnímu cíli spočívajícím v odhadu výše nezdaněných příjmů u živnostníků (OSVČ).

2.2 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části. První část diplomové práce se věnuje literární rešerši. V rešerši je přehled o dané problematice včetně vysvětlení základních pojmů. Pro zpracování první části jsou čerpána data a informace z odborných publikací o daném tématu a zákonů.

V analytické části jsou vypočítány modelové příklady s popisy výsledků. Jedná se o výpočty odvodů zdravotního a sociálního pojištění zaměstnanců a živnostníků, modelových příjmových skupin poplatníků. Dále jsou uvedeny výpočty dávek vyplývajících z těchto pojištění dle nároku zaměstnanců a živnostníků včetně porovnání rozdílů mezi nimi. Výpočty jsou provedeny na základě uvedených informací a dat získaných z dostupných zdrojů Ministerstva financí, Finanční správy ČR, České správy sociálního zabezpečení, zdravotních pojišťoven, Českého statistického úřadu. Vlastní práce dále porovnává daňové a odvodové zatížení zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné z pohledu daně z příjmů fyzických osob.

V analytické části práce je dále uvedeno praktické srovnání daňového zatížení osob, které daní své příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků oproti osobám samostatně výdělečně činným. Pro větší vypovídací schopnost je daňová povinnost zaměstnanců i OSVČ kalkulována pro více skupin těchto poplatníků, které jsou rozděleny podle počtu vyživovaných dětí. Právě ze srovnání modelových příkladů, kdy je brán zřetel na medián mzdy zaměstnanců, který je aplikován na OSVČ, je vyčíslen i rozdíl mezi zaměstnanci a OSVČ. Práce dále obsahuje komparaci čerpání dávek sociálního pojištění zaměstnanci a osobami samostatně výdělečně činnými. Výpočty daně z příjmů, odvodů na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, dávek nemocenské, peněžité pomoci v mateřství

a podpory v nezaměstnanosti jsou provedeny na základě teoretických východisek, zpracovaných v první části této práce.

Odhad výše nezdaněných příjmů OSVČ je spočítán na základě dostupných dat ČSSZ o počtu OSVČ vykonávající samostatnou činnost jako činnost hlavní a dat získaných u FÚ pro Královéhradecký kraj, který poskytl prostřednictvím e-mailové komunikace výši průměrného základu daně dle §7 ZDP za rok 2016 v porovnání se základem daně ve výši mediánu mzdy za 4. čtvrtletí roku 2016.

3 Literární rešerše

3.1 Soustava veřejných příjmů

Veřejné příjmy České republiky se skládají z několika částí. Tyto příjmy můžeme rozdělit na úvěrové a neúvěrové příjmy státu, kdy mezi úvěrové příjmy patří například státní půjčky a vydané státní cenné papíry. Neúvěrové příjmy můžeme dále rozdělit na daňové a nedaňové. Nedaňové příjmy představují pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, pojistné na sociální pojištění a příspěvek na politiku zaměstnanosti, povinné příspěvky do státních fondů, cla, poplatky a další. Největšími příjmy státu jsou daně, a to přímé nebo nepřímé.

3.1.1 Definice daní

Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu, je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová. Daň je taková platba, která je stanovená zákonem, je povinná, státem vynutitelná, nemá protiplnění a většinou se opakuje. Stát nakládá s daněmi dle potřeb státu. Není zde finanční nárok plátce na plnění ze strany státu. Nárok plátce je ve formě služeb poskytovaných státem. Dalším znakem daní je nedobrovolnost. Daně jsou dnes obvykle placeny v penězích, dříve byly běžné platby v naturáliích či ve formě roboty nebo vojenské služby.¹

3.1.2 Přímé a nepřímé daně

Přímé daně platí poplatník ze svého důchodu, nedají se převést na jiného poplatníka. V ČR představují daň z příjmů fyzických a právnických osob. Obě daně jsou upraveny zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů². Tento zákon upravující daně z příjmů má tři základní části: daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a společná ustanovení.

• Důchodové daně:

1. Daň z příjmů fyzických osob a právnických osob,
2. daň z nemovitých věcí,
3. daň z nabytí nemovitých věcí,
4. daň silniční.

---

¹ VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014: Úvod do problematiky*.

² *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Nepřímé daně platí subjekt, který neplatí ze svého tzn. přenáší platbu daně na jiné subjekty. Od přímých se liší tím, že je platíme při každém nákupu zboží a služeb, kterými jsou tyto daně zatížené. Častokrát si jako kupující ani neuvědomujeme, kolik takto státu odvedeme peněz. Neplatíme je ale přímo státním institucím, ale celou cenu (včetně daně) uhradíme prodávajícímu, který má potom povinnost tuto daň státu odvést. Odtud tedy pochází název nepřímé daně. U přímých daní každý poplatník podává přímo na finančním úřadě daňové přiznání a daň přímo uhradí.

- Univerzální daň:

5. Daň z přidané hodnoty.

- Selektivní daň:

6. Daň spotřební.

Od 1.1. 2008 jsou vybírány nové daně:

- k ochraně životního prostředí:

7. Daň ze zemního plynu,

8. daň z pevných paliv,

9. daň z elektřiny.³

V této diplomové práci se budeme zabývat především přímou daní, a to daní z příjmů fyzických osob.

---

³ *FINANČNÍ SPRÁVA: DAŇOVÝ SYSTÉM* [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>

3.2 Daň z příjmů fyzických osob

Jak již bylo výše uvedeno, daň z příjmů upravuje zákon č. 586/1992 Sb.⁴ Nyní se budeme zabývat první částí tohoto zákona a tou je daň z příjmů fyzických osob.

3.2.1 Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

Jak už vyplývá z názvu této daně, jsou poplatníky fyzické osoby. Poplatníci jsou buď daňovými rezidenty, nebo daňovými nerezidenty. Daňový rezident je takový poplatník, který má na území ČR bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Bydliště není určováno občanským průkazem (nemusí být trvalým pobytem). Je to takové místo, ze kterého lze usuzovat, že se tam ten dotčený hodlá zdržovat. Podle § 2 (4) zákona č. 586/1992 Sb.⁵ je to místo, kde se osoba zdržuje alespoň 183 dní v kalendářním roce (doba studia a léčení se nezapočítává). V případě, že není průkazných 183 dní, tudíž nemůžeme rozhodnout o rezidentuře na základě bydliště nebo obvyklého pobytu, přihlíží se k tzv. středisku osobních zájmů (kde je rodina, kde tráví volný čas, kde chodí děti do školy atd.). Daňový rezident má v ČR neomezenou daňovou povinnost, což znamená, že zdaňuje svoje celosvětové příjmy. Daňový nerezident v ČR zdaňuje pouze své příjmy získané ze zdrojů v ČR, má tzv. omezenou daňovou povinnost.

Podle způsobu výběru daně rozlišujeme daňové subjekty na:

- Poplatníky a
- plátce.

Plátcem daně je u této daně například zaměstnavatel, který po výpočtu daně ze mzdy je povinen tuto daň odvést do státního rozpočtu. Zde ji neplatí přímo zaměstnanec, poplatník.

3.2.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

Základním dělením příjmů fyzických osob je jejich rozdělení do 5ti skupin. Tyto skupiny jsou v zákoně o daních z příjmů uvedeny v samostatných paragrafech a vžilo se je označovat příslušným paragrafem. Takto rozdělené příjmy slouží při celkovém zdanění

---

⁴ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁵ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 2 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

ke stanovení dílčích základů daně (dílčích základů z jednoho druhu příjmů). Jedná se o těchto 5 skupin příjmů:

§ 6 – Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků⁶

Jedná se o příjmy ze zaměstnání a příjmy, které mají podobný charakter. Zaměstnání je charakteristické tím, že pracovník má svého vedoucího, který mu přiděluje práci, zaměstnavatel zajišťuje pracovníkovi podmínky pro výkon práce a za práci jej odměňuje. Funkční požitky jsou odměny osob jmenovaných nebo zvolených do funkcí.

§ 7 – Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti⁷

Samostatná výdělečná činnost je opakem zaměstnání. Osoba sama rozhoduje, sama si obstarává podmínky pro svoji výdělečnou činnost a její disponibilní příjmy záleží na podnikající osobě. Většinou podniká na základě živnostenského oprávnění, které může být volné nebo vázané.

§ 8 – Příjmy z kapitálového majetku⁸

Jedná se o příjmy z držby majetku a jsou to zejména tyto příjmy:

- úroky z vkladů, poskytnutých úvěrů a půjček,
- podíly na zisku z majetkového podílu ve společnostech,
- dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem,
- plnění ze soukromého životního pojištění.

§ 9 – Příjmy z pronájmu⁹

Rozumíme tím příjmy z pronájmu nemovitostí v osobním vlastnictví a příjmy z dlouhodobého nebo opakovaného pronájmu movitých věcí, které nejsou obchodním majetkem.

---

⁶ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁷ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 7 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁸ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 8 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁹ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 9 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

§ 10 – Ostatní příjmy¹⁰

Jsou příjmy, které nelze zařadit do předchozích skupin. Jsou to příjmy příležitostné, nahodilé a příjmy osvobozené. Jedná se o tyto příjmy:

- z příležitostných činností,
- z prodeje neobchodního majetku,
- ceny z veřejných soutěží a výhry v loteriích,
- ze zděděných práv z duševního vlastnictví a ze zděděných práv autorských.

Příjmy vyňaté z předmětu daně z příjmů fyzických osob jsou například příjmy z dědictví, některých darů (musíme zde zkoumat, za jakých okolností byl dar dán), půjčky a úvěry.

3.3 § 6 Příjmy ze závislé činnosti

Příjmy ze závislé činnosti dle §6 zákona o daních z příjmů jsou¹¹:

a) plnění v podobě

1. příjmu ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce,
2. funkčního požitku,

b) příjmy za práci

1. člena družstva,
2. společníka společnosti s ručením omezeným,
3. komanditisty komanditní společnosti,

c) odměny

1. člena orgánu právnické osoby,
2. likvidátora,

d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem činnosti, ze kterých plynou příjmy podle písmen a) až c), bez ohledu na to, zda plynou

---

¹⁰ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 10 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

¹¹ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

od plátce, u kterého poplatník vykonává činnost, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, nebo od plátce, u kterého poplatník tuto činnost nevykonává.¹²

V případě příjmů ze závislé činnosti je poplatníkem daně z příjmů fyzických osob zaměstnanec a plátcem je zaměstnavatel.

3.3.1 Poskytnutí služebního automobilu pro soukromé účely a ovlivnění ZD

Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Jde-li o najaté vozidlo, vychází se ze vstupní ceny vozidla u původního vlastníka, a to i v případě, že dojde k následné koupi vozidla. Pokud ve vstupní ceně není zahrnuta daň z přidané hodnoty, pro účely tohoto ustanovení se o tuto daň zvýší. Je-li částka, která se posuzuje jako příjem zaměstnance za každý i započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla, nižší než 1 000 Kč, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce postupně za sebou více motorových vozidel k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z nejvyšší vstupní ceny motorového vozidla. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně v průběhu kalendářního měsíce více motorových vozidel současně, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z úhrnu vstupních cen všech motorových vozidel poskytnutých pro služební i soukromé účely.¹³

3.3.2 Co není předmětem daně, osvobozené příjmy od daně

Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně, kromě příjmů, které nejsou předmětem daně, dále nejsou:

a) náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem činnosti, ze které plyne příjem ze závislé činnosti, do výše stanovené nebo umožněné zvláštním právním předpisem pro zaměstnance zaměstnavatele, který je uveden v § 109 odst. 3 zákoníku práce¹⁴, jakož i hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem

---

¹² Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

¹³ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

¹⁴ Zákoník práce: 262/2006 Sb. [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/cast6h1.aspx>

na pracovních cestách; jiné a vyšší náhrady, než stanoví tento zvláštní právní předpis, jsou zdanitelným příjmem podle odstavce 1,

b) hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čisticích a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem, včetně nákladů na udržování osobních ochranných a pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, jakož i hodnota poskytovaných stejnokrojů, včetně příspěvků na jejich udržování, dále hodnota pracovního oblečení, určeného zaměstnavatelem pro výkon zaměstnání, včetně příspěvku na jeho udržování,

c) částky přijaté zaměstnancem zálohově od zaměstnavatele, aby je jeho jménem vydal nebo částky, kterými zaměstnavatel hradí zaměstnanci prokázané výdaje, které za zaměstnavatele vynaložil ze svého tak, jako by je vynaložil přímo zaměstnavatel,

d) náhrady za opotřebení vlastního nářadí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce,

e) povinná plnění zaměstnavatele na vytváření a dodržování pracovních podmínek pro výkon práce stanovená právním předpisem.¹⁵

Od daně jsou dále osvobozeny dle §4 zákona o daních z příjmů například

- nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na odborný rozvoj zaměstnanců související s předmětem činnosti zaměstnavatele nebo nepeněžní plnění vynaložená zaměstnavatelem na rekvalifikaci zaměstnanců podle jiného právního předpisu upravujícího zaměstnanost,

- hodnota stravování poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů,

- hodnota nealkoholických nápojů poskytovaných jako nepeněžní plnění ze sociálního fondu, zisku,¹⁶

---

¹⁵ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

¹⁶ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 4 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

- nepeněžní plnění poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu, ze zisku,

- zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu osob svým zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě bezplatných nebo zlevněných jízdenek,

- hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného z fondu kulturních a sociálních potřeb podle příslušného předpisu, u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje, hodnota nepeněžního bezúplatného plnění poskytovaného za obdobných podmínek, až do úhrnné výše 2 000 Kč ročně u každého zaměstnance,

- mzdové vyrovnání vyplácené podle zvláštních předpisů ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění,

- příjmy za práci žáků a studentů z praktického vyučování a praktické přípravy,¹⁷

- příjmy do výše 500 000 Kč poskytnuté zaměstnavatelem jako sociální výpomoc zaměstnanci v přímé souvislosti s překlenutím jeho mimořádně obtížných poměrů v důsledku živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie na územích, na kterých byl vyhlášen nouzový stav, za předpokladu, že tyto příjmy jsou vypláceny z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu za obdobných podmínek u zaměstnavatelů, na které se předpis o fondu kulturních a sociálních potřeb nevztahuje nebo ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů,¹⁸

- platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 30 000 Kč ročně jako:
1. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti, příspěvek zaměstnavatele na doplňkové penzijní spoření poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijní společnosti,

2. příspěvek na penzijní pojištění poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění, nebo na základě jinak sjednané účasti zaměstnance

---

¹⁷ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 4 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu>

¹⁸ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 4 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

na penzijním pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění,

3. příspěvek na pojistné, který hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění,

- naturální plnění poskytované podle zvláštních právních předpisů představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudcům,

- příjem získaný ve formě náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo sníženého platu nebo snížené odměny za dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény podle zvláštních právních předpisů, do výše minimálního nároku určeného zvláštním právním předpisem upravujícím pracovně právní vztahy.¹⁹

3.3.3 Srážková daň

Příjmy zúčtované nebo vyplacené plátcem daně jsou samostatným základem daně pro zdanění daní vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně, jedná-li se o příjmy plynoucí na základě dohody o provedení práce, jejichž úhrnná výše u téhož plátce daně nepřesáhne za kalendářní měsíc částku 10 000,- Kč, a zaměstnanec u tohoto plátce daně nepodepsal prohlášení k dani.²⁰ Tato daň je v ČR ve stejné výši jako zálohová daň, a to ve výši 15 %.

3.3.4 Zálohová daň

Příjmy ze zaměstnaneckého pracovního poměru jsou podrobeny dani z příjmů ve formě tzv. záloh, které jsou zaměstnanci strhávány z každé mzdy. Tyto zálohy jsou po skončení kalendářního roku zúčtovány buď v ročním zúčtování daně, nebo v daňovém přiznání, které si může zaměstnanec zpracovat. Zálohová daň se odvádí vždy, když má zaměstnanec podepsáno prohlášení k dani. Pokud má zaměstnanec příjem do 10 000,- Kč měsíčně, má podepsáno prohlášení, použije zálohovou daň, tak daň po snížení o slevu na dani neplatí, neboť je daň nižší než sleva na dani.²¹ Zálohová daň je ve výši 15 %.

---

¹⁹ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

²⁰ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

²¹ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 38h Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Jestliže má zaměstnanec podepsané prohlášení, snižuje se tato daň o příslušnou slevu na dani (např. na studenta, poplatníka apod.). Tento příjem podléhá sociálnímu a zdravotnímu pojištění v případě práce na hlavní pracovní poměr, dohodu o provedení práce nad 10 000,- Kč a dohodu o pracovní činnosti.

Tabulka 1 Způsoby zdanění

HRUBÁ MZDA V KČ Z DOHODY O PROVEDENÍ PRÁCE	ZAOKROUHLNÍ ZÁKLADU DANĚ	ZPŮSOB ZDANĚNÍ
1 až 10 000,- Kč včetně	na koruny dolů	srážková daň 15 %
10 001,- Kč a více	na stokoruny nahoru	záloha na daň 15 %

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“²²

3.3.5 Základ daně

Základem daně (dílním základem daně § 6)²³ jsou příjmy ze závislé činnosti, s výjimkami uvedenými výše, zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na veřejné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů podle zvláštních právních předpisů povinen platit zaměstnavatel. Částka odpovídající povinnému pojistnému se při výpočtu základu daně připočte k příjmu ze závislé činnosti i u zaměstnance, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá. Zaměstnancem, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se rozumí zaměstnanec, u něhož se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy České republiky, nebo zaměstnanec, na kterého se zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu. Povinné pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.²⁴

3.3.6 Roční zúčtování daně u zaměstnanců

Zpracování ročního zúčtování daně u zaměstnance provádí zaměstnavatel na jeho žádost. Zaměstnanec musí o zpracování ročního zúčtování požádat v Prohlášení k dani, které musí mít u zaměstnavatele podepsané.

²² ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

²³ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

²⁴ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 38h Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

O roční zúčtování může požádat poplatník, který nemá povinnost podat daňové přiznání. To znamená:

- že mimo příjmy ze závislé činnosti neměl jiné zdanitelné příjmy podle § 7 až § 10 DZ²⁵ v úhrnu vyšším než 6 000,- Kč,
- že neměl příjmy ze závislé činnosti podléhající srážce zálohy současně od více plátců,
- že neměl příjmy ze závislé činnosti ze zahraničí, pokud z nich nebyla sražena daňová záloha prostřednictvím stálé provozovny v ČR,
- že neměl žádné příjmy ze závislé činnosti od jednoho plátce nebo od více plátců po sobě jdoucích včetně doplatků mezd od těchto plátců a u všech těchto plátců měl na příslušné zdaňovací období podepsáno Prohlášení a ve kterých kalendářních měsících je pobíral.²⁶ Nepřihlíží se k příjmům od daně osvobozených a příjmům, z nichž je vybírána daň zvláštní sazbou daně,
- že neobdržel nebo mu nebyly dodatečně vyplaceny příjmy ze závislé činnosti zúčtované v předchozích letech,
- že neuplatňuje pro snížení ZD hodnotu bezúplatných plnění poskytnutých do zahraničí,
- že neměl v úhrnu za celé zdaňovací období příjem podléhající solidárnímu zvýšení daně.²⁷

Daňové přiznání není povinen podat poplatník, kterému v průběhu roku v jednom nebo více měsících bylo vybráno solidární zvýšení u zálohy na daň, ale za celé zdaňovací období jeho celkový příjem nepodléhá solidárnímu zvýšení daně.²⁸

3.3.7 Solidární zvýšení daně

Při výpočtu podle § 16²⁹ se daň zvýší o solidární zvýšení daně. Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi:

- a) součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle §6 a dílčího základu daně podle §7 v příslušném zdaňovacím období a

---

²⁵ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 7-10 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

²⁶ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní ..* Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

²⁷ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 35d Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

²⁸ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní ..* Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

²⁹ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 16 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

b) 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.³⁰

3.3.8 Slevy na dani dle zákona č. 586/1992 Sb. §35

Základní sleva na poplatníka

Nárok na slevu na poplatníka mají všichni poplatníci bez ohledu na to, zda jsou daňovými rezidenty či nerezidenty. Tato sleva se uplatní prohlášením do 30 dnů od vstupu do zaměstnání a každoročně do 15.2. na příslušné zdaňovací období v Prohlášení poplatníka (růžové prohlášení). Sleva na poplatníka činí měsíčně 2 070,- Kč a ročně 24 840,- Kč.

Sleva na manželku (manžela) ve společně hospodařící domácnosti

Podmínkami pro uplatnění této slevy je společně hospodařící domácnost a vlastní příjem manželky (manžela) nepřesahující za zdaňovací období 68 000,- Kč. Tato sleva se uplatňuje ročně ve výši 24 840,- Kč a v případě, že se jedná o držitelku (držitele) průkazu ZTP/P je to dvojnásobek.³¹

Sleva na invaliditu

Slevu na invaliditu lze uplatňovat v případě, že je invalidní důchod skutečně vyplácen. Uplatní se na základě prohlášení, potvrzení o výplatě důchodu. Její částka činí měsíčně 210,- Kč a ročně 2 520,- Kč. Existuje také rozšířená sleva na invaliditu, u které je podmínkou invalidita třetího stupně a její výše je dvojnásobek základní slevy na invaliditu.

Sleva na držitele průkazu ZTP/P

Podmínkou u této slevy je držitelství průkazu ZTP/P. Její výše je měsíčně 1 345,- Kč a ročně 16 140,- Kč.³²

Sleva na studenta

V případě soustavné přípravy na budoucí povolání lze uplatňovat také slevu na studenta, a to ve výši 335,- Kč měsíčně a 4 020,- Kč ročně. Podmínkou je především

---

³⁰ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. §35 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

³¹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

³² Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

předložení potvrzení o studiu. Slevu lze uplatnit do 26 let věku, v případě doktorského studijního programu je věková hranice 28 let. Musí se jednat o prezenční (denní) formu studia.

Sleva za umístění dítěte

Jedná se o poměrně novou slevu na dani. Její roční výše je na základě potvrzení výdajů prokazatelně vynaložených poplatníkem za umístění vyživovaného dítěte poplatníka ve zdaňovacím období v předškolním zařízení. Maximálně lze tuto slevu uplatnit do výše minimální mzdy, tzn. 9 900,- Kč pro rok 2016.³³

3.3.9 Pracovněprávní vztahy, druhy pracovního poměru

Pracovněprávní vztahy vznikají při výkonu závislé činnosti mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Zaměstnancem je vždy fyzická osoba. Zaměstnavatelem může být jak právnická, tak i fyzická osoba, například živnostník. Zaměstnanec musí být svéprávný, způsobilý k právním jednáním. Rozhodující je ukončení povinné školní docházky a dovršení 15 let věku. Základními pracovněprávními vztahy jsou dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr a samotný pracovní poměr. Tyto vztahy upravuje Zákoník práce, navazuje na Občanský zákoník.

Závislá práce

Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle jeho pokynů a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně. Toto jsou znaky závislé práce, které musí být všechny splněny a odlišují ji od práce nezávislé. Jestliže by některý z těchto znaků nebyl splněn, o závislou práci by se nejednalo a právní vztah by bylo možné řešit podle Občanského zákoníku³⁴, a to tzv. dodavatelsky.

Závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu podle Zákoníku práce³⁵, pokud by nebyla upravena zvláštním právním předpisem (služební poměry).³⁶

---

³³ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

³⁴ Zákon občanský zákoník. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

³⁵ Zákon č. 262/2006 Sb.: Zákoník práce. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262>

³⁶ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Vznik pracovního poměru

Pracovní poměr nejčastěji vzniká pracovní smlouvou, která musí být uzavřena písemně. Tato smlouva musí být podepsána oběma stranami. Základními a povinnými náležitostmi pracovní smlouvy jsou druh práce, místo výkonu práce a den nástupu do práce. Pracovní poměr vzniklý pracovní smlouvou může být uzavřen na dobu určitou či neurčitou. Dalším způsobem zaměstnávání jsou dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr. Obě dohody, dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti, musí být písemné a zákon zde nepředepisuje žádné hmotněprávní podmínky, které musí být splněny, kromě časového omezení práce.³⁷

Dohoda o provedení práce

Tuto dohodu lze uzavřít, jestliže rozsah práce na základě novely Zákoníku práce³⁸ 2012 nepřesáhne 300 hodin v kalendářním roce. Dříve to bylo pouze 150 hodin. Do tohoto rozsahu práce se počítá také doba práce konaná zaměstnancem pro zaměstnavatele v témže kalendářním roce na základě jiné dohody o provedení práce. V dohodě musí být uvedena doba, na kterou se uzavírá. Zákon tuto dobu nijak neomezuje, může se tedy jednat i o dobu neurčitou, jestliže počet hodin práce je sjednán maximálně na 300 hodin v kalendářním roce. Jestliže příjem zaměstnance na dohodu o provedení práce přesáhne částku 10 000,- Kč, je účasten nemocenského, a tím i důchodového pojištění.³⁹

Dohoda o pracovní činnosti

Dohodu o pracovní činnosti zaměstnavatel může uzavřít, i když rozsah práce nepřesahuje 300 hodin, přitom sjednaný rozsah pracovní doby nesmí překročit v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby. Délka pracovní doby se posuzuje podle konkrétní práce a pracoviště. Dodržování rozsahu pracovní doby se posuzuje v průměru za celou dobu, na kterou byla dohoda uzavřena, nejdéle za 52 týdnů. Dohoda musí obsahovat

---

³⁷ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

³⁸ *Zákoník práce* [online]. 2012 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.sps.cz/legislativa/Novela-zakoniku-prace.pdf>

³⁹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

sjednanou práci, odměnu za práci, rozsah pracovní doby a dobu, na kterou se dohoda uzavírá. Může být na dobu neurčitou nebo na dobu určitou.⁴⁰

Hrubá mzda

Hrubá mzda je odměna za práci ve výši ještě před zdaněním a dalšími jinými odpočty. Je sjednaná v pracovní smlouvě nebo jiné individuální smlouvě. Mzda musí být ve smlouvě uvedena písemně před výkonem práce. Mzda může být úkolová, časová nebo podílová. Záleží na druhu vykonávané činnosti a jejím hodnocení.

Základ daně vztahující se k příjmům ze závislé činnosti

Základem daně u příjmů ze závislé činnosti jsou veškeré zdanitelné příjmy ze závislé činnosti, jestliže nebyly zdaněny srážkovou daní. Základ daně u zaměstnanců se vypočítá součtem hrubé mzdy a sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatele. Jedná se o 34 %, které zaměstnavatel odvádí za zaměstnance. Z těchto 34 % se 25 % odvádí na sociální zabezpečení a 9 % na zdravotní pojištění za zaměstnance zaměstnavatelem. Hrubá mzda navýšená o tyto odvody se také nazývá Superhrubá mzda. Superhrubou mzdu je potřeba před samotným výpočtem daně zaokrouhlit na celé stokoruny nahoru při zdanění zálohovou daní.⁴¹ Zálohová daň je v České republice i v roce 2016 15 %, jak již bylo uvedeno v kapitole 3.3.4 Zálohová daň. Výpočet základu daně je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka 2 Základ daně u závislé činnosti

Druh příjmu – závislá činnost	Hrubá mzda	Sociální pojištění zaměstnavatele 25 %	Zdravotní pojištění zaměstnavatele 9 %	Základ daně
Pracovní poměr	15 000,- Kč	3 750,- Kč	1 350,- Kč	20 100,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Záloha na daň se počítá ze základu daně, který se upravuje o slevy na dani, které jsou popsány v kapitole 3.3.8 Slevy na dani této diplomové práce.

⁴⁰ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁴¹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Nezdanitelná část základu daně dle §15 zákona o daních z příjmů

Mezi nezdanitelné části základu daně patří:

- dary, resp. bezúplatná plnění,
- úroky z hypotečního úvěru zaplacené ve zdaňovacím období,
- příspěvek na penzijní připojištění,
- pojistné na soukromé životní pojištění zaplacené na zdaňovací období,
- odpočet členských příspěvků zaplacených odborové organizaci,
- odpočet náhrady za zkoušky.⁴²

Bezúplatná plnění, dary

- jejich hodnota musí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 1 000,- Kč, v úhrnu lze odečíst nejvýše 15 % ze základu daně. Hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce se oceňuje částkou 2 000,- Kč pro rok 2016.

Úroky z úvěru zaplacené ve zdaňovacím období

- úroky zaplacené ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru poskytnutého na bytové potřeby - max. ve výši 300 000,- Kč ročně. Podmínkou je vlastnictví bytu, domu.

Příspěvek na penzijní připojištění

- příspěvky zaplacené poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem - částka, kterou lze odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na zdaňovací období, max. výše činí 12 000,- Kč ročně. Příspěvky zaplacené poplatníkem na penzijní pojištění - doba trvání smlouvy činí min. 5 let a nárok na čerpání je navázán na dosažení 60 let věku.

Pojistné na soukromé životní pojištění zaplacené na zdaňovací období

- pojistné zaplacené poplatníkem v kalendářním roce na jeho soukromé životní pojištění - doba trvání smlouvy činí min. 5 let a nárok na čerpání je navázán na dosažení 60 let věku, max. lze odečíst 12 000,- Kč ročně.

Odpočet členských příspěvků zaplacených odborové organizaci

- členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizaci - odečíst lze částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů ze závislé činnosti

---

⁴² Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 15 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

a funkčních požitků, s výjimkou příjmů zdaněných srážkou podle zvláštní sazby daně, maximálně však do výše 3 000,- Kč za zdaňovací období.

Odpočet náhrady za zkoušky

- úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání - nejvýše do částky 10 000,- Kč ročně (zdravotně postižení 13 000,- Kč, těžce zdravotně postižení 15 000,- Kč).

Daňové zvýhodnění

Stanovenou daň lze snížit o daňové zvýhodnění v případě, kdy s daňovým poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti žije jím vyživované dítě. Daňové zvýhodnění je možné uplatnit formou daňového bonusu nebo slevy na dani. Výše daňových zvýhodnění dle počtu dětí jsou znázorněna v následující tabulce.⁴³

Tabulka 3 Daňová zvýhodnění

Počet dětí žijících ve společně hospodařící domácnosti/výše daňového zvýhodnění	1 vyživované dítě	2 vyživované děti	3 a každé další vyživované děti
Měsíčně	1 117,- Kč	1 317,- Kč	1 417,- Kč
Ročně	13 404,- Kč	15 804,- Kč	17 004,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁴⁴

Na děti, které jsou držiteli průkazu ZTP/P, se zvyšuje toto zvýhodnění na dvojnásobek.

Na daňové zvýhodnění má poplatník nárok za předpokladu, že dítě je jím vyživováno a žije s ním ve společně hospodařící domácnosti podle §35c odst. 6 DZ⁴⁵. Nárok na daňové zvýhodnění může uplatňovat pouze jeden z rodičů ve společně hospodařící domácnosti. Při využití daňového zvýhodnění se v praxi požaduje čestné prohlášení nebo potvrzení druhého z rodičů, že daňové zvýhodnění na uvedené dítě neuplatňuje.

⁴³ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 15 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁴⁴ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁴⁵ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 35c Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Podmínky pro přiznání daňového bonusu

- ve zdaňovacím období musí dosáhnout poplatník příjmu podle § 6 až § 9 DZ⁴⁶ alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy. Nezapočítávají se příjmy od daně osvobozené nebo příjmy zdaněné srážkovou daní.
- V kalendářním měsíci u zaměstnanců musí poplatník dosáhnout příjmů alespoň ve výši poloviny minimální mzdy. Nezapočítávají se příjmy od daně osvobozené nebo příjmy zdaněné srážkovou daní.⁴⁷

Výše daňového bonusu

Za rok má poplatník nárok na daňový bonus v minimální výši 100,- Kč a maximálně ve výši 60 300,- Kč. Měsíčně je nejnižší částka vyplácena na daňovém bonusu ve výši 50, Kč a nejvyšší 5 025,- Kč.⁴⁸

Roční zúčtování záloh na daň

Každý poplatník, který nemá povinnost podat daňové přiznání, může požádat svého zaměstnavatele o roční zúčtování záloh na daň. To znamená především, že neměl ve zdaňovacím období příjmy podle §7 až §10 DZ⁴⁹ v úhrnu vyšším než 6 000,- Kč či neměl příjmy ze závislé činnosti u více zaměstnavatelů (plátců) současně. O roční zúčtování je nutné požádat písemně. V praxi se o roční zúčtování žádá v Prohlášení poplatníka k dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Konkrétně se vyplňuje a stvrzuje podpisem část III. tohoto tiskopisu. Termín, do kterého musí být požádáno o roční zúčtování, je každoročně 15.2. roku následujícím po roce, za který má být roční zúčtování zpracováno. Do tohoto termínu je také potřeba doložit veškeré doklady o výši příjmů ze závislé činnosti, potvrzení od pojišťoven, od bank a dalších institucí dokládající nezdánitelné části základu daně. Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění plátce poplatníkovi vyplatí nejpozději v březnové mzdě. Případný nedoplatek z ročního zúčtování záloh

---

⁴⁶ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 6-9 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁴⁷ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁴⁸ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁴⁹ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 7-10 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

a daňového zvýhodnění plátce daně se poplatníkovi nesráží, jestliže byla daň v průběhu zdaňovacího období odváděna správně.

3.4 Zdravotní pojištění

Veřejné zdravotní pojištění upravuje zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění⁵⁰. Ve smyslu ustanovení §2 tohoto zákona podléhají veřejnému zdravotnímu pojištění povinně ze zákona tyto osoby:

- osoby mající trvalý pobyt na území České republiky,
- osoby nemající trvalý pobyt na území České republiky, pokud se jedná o zaměstnance zaměstnavatele se sídlem či trvalým pobytem na území České republiky.

Plátcí pojistného na zdravotní pojištění

Dle naší právní úpravy rozlišujeme několik skupin plátců veřejného zdravotního pojištění.

Patří mezi ně:

- stát,
- zaměstnavatelé,
- OSVČ.

Stát platí veřejné zdravotní pojištění prostřednictvím státního rozpočtu ČR, a to za:

- neopatřené děti,
- poživatele důchodů z důchodového pojištění,
- příjemce rodičovského příspěvku,
- ženy na mateřské dovolené a osoby na rodičovské dovolené pobírající peněžitou pomoc v mateřství,
- uchazeče o zaměstnání evidované na Úřadu práce České republiky,
- osoby konající službu v ozbrojených silách (výjimkou jsou vojáci z povolání),
- a dále například za osoby závislé na péči jiné osoby atd.⁵¹

---

⁵⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon o veřejném zdravotním pojištění: 48/1997 Sb.* In: . ročník 1997. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/48-1997-zakon-o-verejnem-zdravotnim-pojistenim/cast-0/>

⁵¹ ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon o veřejném zdravotním pojištění: 48/1997 Sb.* In: . ročník 1997. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/48-1997-zakon-o-verejnem-zdravotnim-pojistenim/cast-0/>

Povinnosti zaměstnavatele jako plátce veřejného zdravotního pojištění, výpočet VZP

Zaměstnavateli vzniká se zaměstnáváním zaměstnanců povinnost hlásit všechny změny týkající se zaměstnance. Jedná se o nástup do pracovního poměru či jeho ukončení či změnu zdravotní pojišťovny.

Zaměstnavatel z hrubé mzdy zaměstnanci spočítá zdravotní pojištění 4,5 % a odvádí jej zdravotní pojišťovně. Dále má povinnost za zaměstnance odvést 9 %. Celkem tedy zdravotní pojištění u zaměstnance činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn jeho příjmů ze závislé činnosti. Minimální vyměřovací základ pro výpočet pojistného se rovná minimální mzdě, která pro rok 2016 činila 9 900,- Kč. Maximální vyměřovací základ je již pojmem nepoužívaným u veřejného zdravotního pojištění. Byl od 1.1.2015 zrušen. Jeho výše bývala v letech 2008 a 2009 stanovena na 48násobek průměrné mzdy a v letech 2010 až 2012 se jednalo o 72násobek průměrné mzdy. Postupně se hranice vypustila a nyní není její výše stanovena.⁵²

OSVČ a zdravotní pojištění

Další velkou skupinou plátců jsou osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ). Podnikatelé mají povinnost platit zálohy za zdravotní pojištění a každoročně podat Přehled o příjmech a výdajích za daný rok. Zálohy se stanovují podle naposledy známé výše ročního pojistného. Stanoveny jsou také minimální zálohy na zdravotní pojištění a pro rok 2016 tato záloha činí 1 823,- Kč.⁵³

Souběh podnikání a zaměstnání

Pojistné nemusí zaměstnavatel za zaměstnance odvádět alespoň v minimální zákonné výši ani tehdy, je-li zaměstnanec současně OSVČ a zaměstnavateli potvrdí například čestným prohlášením, že odvádí zálohy na pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro OSVČ, tedy nejméně 1 823,- Kč pro rok 2016. Zaměstnavatel, který má toto čestné prohlášení, už nemusí zkoumat,

---

⁵² ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon o veřejném zdravotním pojištění: 48/1997 Sb.* In: . ročník 1997. Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/48-1997-zakon-o-verejnem-zdravotnim-pojistenim/cast-0/>

⁵³ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

zda OSVČ zálohy skutečně platí. Kdyby OSVČ skutečně zdravotní pojištění neplatila, řešila by tuto situaci přímo s podnikající osobou zdravotní pojišťovna.⁵⁴

3.5 Pojistné na sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje platby na:

- nemocenské pojištění,
- důchodové pojištění,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.⁵⁵

Poplatníci (skupiny) – povinné, dobrovolné

První skupinou poplatníků nemocenského pojištění jsou zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance. Zaměstnavatelé odvádějí pojistné za své zaměstnance i za sebe. Z vyměřovacího základu vypočte zaměstnavatel pojistné za zaměstnance ve výši 6,5 % a 25 % za sebe, jako zaměstnavatele. Takto vypočtené pojistné odvede zaměstnavatel na příslušný účet Okresní správy sociálního zabezpečení.

Druhou skupinou poplatníků pojistného jsou fyzické osoby, které jsou účastny nemocenského pojištění, a to buď povinně nebo nepovinně.

Fyzické osoby účastny nemocenského pojištění povinně:

- zaměstnanci v pracovním poměru,
- zaměstnanci pracující na základě DPČ, případně DPP,
- soudci, poslanci, likvidátoři, členové vlády a další.

Mezi fyzické osoby účastny nemocenského pojištění dobrovolně patří:

- OSVČ,
- zahraniční zaměstnanci.⁵⁶

U OSVČ je vyměřovacím základem pro placení pojistného na nemocenské pojištění tzv. měsíční základ. Tento základ nemůže být nižší než 5 000,- Kč. V roce 2016 činí minimální pojistné na nemocenské pojištění 115,- Kč měsíčně tj. 2,3 % z 5 000,- Kč).

---

⁵⁴ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁵⁵ Zákon č. 589/1992 Sb.; Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

⁵⁶ Zákon č. 589/1992 Sb.; Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Maximální měsíční základ nesmí přesahovat částku průměru vyměřovacího základu vypočteného za kalendářní rok uvedený v Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ.⁵⁷

OSVČ a pojistné na důchodové zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

OSVČ vykonávající hlavní činnost jsou povinny platit pojistné na důchodové zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v roce 2016 29,2 % z minimálního vyměřovacího základu tj.: 6 752,- Kč. Výše minimální zálohy na pojistné na důchodové zabezpečení je pro rok 2016 1 972,- Kč. V případě vedlejší činnosti se jedná také o 29,2 %, ale minimální vyměřovací základ je u vedlejší činnosti 2 701,- Kč. Minimální záloha je ve výši 789,- Kč.⁵⁸

3.6. Dávky nemocenského pojištění

Nemocenské pojištění

Cílem dávek nemocenského pojištění je finančně zabezpečit ekonomicky aktivní občany v okamžiku, kdy kvůli nemoci či mateřství ztratí krátkodobě výdělek. Účast na nemocenském pojištění zaměstnanců vzniká ze zákona a je povinná. Osoby samostatně výdělečně činné si mohou platit nemocenské pojištění dobrovolně.⁵⁹

Podmínky nároku na dávky a jejich výplatu, vyměřovací základy

Od roku 2014 zaměstnavatelé poskytují zaměstnanci prvních 14 kalendářních dní trvání dočasné pracovní neschopnosti náhradu mzdy, a to kromě prvních 3 dnů nemoci. Od 15. dne hradí náhradu mzdy zaměstnanci Okresní správa sociálního zabezpečení. OSVČ mají nárok na nemocenskou až po prvních 14 dnech trvání dočasné pracovní neschopnosti. Prvních 14 dní jsou tedy bez příjmu. V případě náhrady mzdy, stejně jako u výpočtu nemocenských dávek, do výpočtu vstupují redukční hranice, které se každý rok mění. Jsou ale jiné než u nemocenského. Používají se pro úpravu průměrného výdělku a stanovuje je §22 odst. 3 zákona o nemocenském pojištění.⁶⁰

---

⁵⁷ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁵⁸ Zákon č. 589/1992 Sb.; Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 3 odst. 4)

⁵⁹ Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2017-09-26]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/>

⁶⁰ Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2017-09-26]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/>

Maximální výše redukčních hranic pro úpravu denního vyměřovacího základu činí od 1. ledna 2016⁶¹:

- 901,- Kč
- 1 351,- Kč (450,- Kč rozdíl)
- 2 701,- Kč (1 350,- Kč rozdíl)

Maximální výše denního vyměřovacího základu po redukcí od 1. ledna 2016 činí pro nemocenské i ošetřovné:

- 1 486,- Kč po zaokrouhlení na koruny nahoru

Výpočet = 90 % z 901,- Kč + 60 % z 450,- Kč + 30 % z 1 350,-Kč.

Maximální denní výše nemocenského a ošetřovného za den od roku 2016 činí:

- 892,- Kč (60 % * 1 486,- Kč)

V případě úmyslného přivodění dočasné pracovní neschopnosti nebo pobírání starobního důchodu nemá pojištěnec nárok na náhradu mzdy ani na nemocenské.⁶²

3.7 § 7 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti

Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v §6 je ⁶³:

1. příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
2. příjem ze živnostenského podnikání,
3. příjem z jiného podnikání uvedeného v bodě 1. a 2., ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění,
4. podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.⁶⁴

---

⁶¹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁶² Zákon č. 589/1992 Sb.; Zákon České národní rady o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

⁶³ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 7 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁶⁴ Daně z příjmů s komentářem 2016. 16. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-011-9.

Pro stanovení základu daně mají podnikatelé povinnost evidovat své příjmy, a v případě, že chtějí uplatňovat skutečné výdaje neboli tzv. „výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů“, tak i výdaje. Zákon o daních z příjmů v §7 odst. 7 uvádí další způsob, jak mohou být uplatňovány výdaje procentuálně.⁶⁵ Konkrétně se jedná o určité procento z dosažených příjmů tzv. „paušální výdaje“.

Tabulka 4 Paušální výdaje

Paušální výdaj	Druh příjmu	Max. částka
80 % z příjmů	Ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z živnostenského podnikání řemeslného	1 600 000 Kč
60 % z příjmů	Ze živnostenského podnikání s výjimkou příjmů z řemeslných živností	1 200 000 Kč
40 % z příjmů	Z jiného podnikání a z jiné samostatné činnosti	800 000 Kč
30 % z příjmů	Z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku	600 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle údajů v §7 ZDP⁶⁶

Podmínkou pro využití paušálních výdajů je vedení příjmů a evidence pohledávek z činnosti podnikatele. Způsob vedení této evidence je v kompetenci podnikatele.

Je na úvaze daňového subjektu, zda uplatní výdaje skutečně vynaložené nebo zda uplatní výdaje v paušální částce. Kombinování obou způsobů vykazování výdajů daňový předpis neumožňuje⁶⁷.

Daňová evidence

§7b ZDP⁶⁸ popisuje daňovou evidenci, kterou vedou pro účely daně z příjmů a stanovení základu daně podnikatelé uplatňující skutečné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. V daňové evidenci nalezneme údaje o příjmech, výdajích, ale i majetku a dlužích. Daňová evidence může být zpracovávána ručně nebo pomocí softwaru.

⁶⁵ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 7 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁶⁶ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 7 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁶⁷ Judikatura. In: . Krajský soud České Budějovice, ročník 2003, č.j. 10 Ca 70/03.

⁶⁸ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 7b Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Optimalizace daně

Optimalizací daně rozumíme uplatňování postupů, jak využít stávající legislativu k co nejnižšímu daňovému zatížení. Pro lepší představu je níže uveden názorný vzorec výpočtu.

Tabulka 5 Optimalizace daně - výpočet

Základ daně	Příjmy – výdaje (skutečné nebo paušální)
- (mínus) nestandardní odpočty (v prokázané výši min. a max. hranice stanovená)	Př. Daňová ztráta, úroky z úvěrů na bytové potřeby, dary, příspěvky na ŽP, PP, úhrady za zkoušky a další.
= ZD snížený o odpočty	Zaokrouhlujeme na 100 dolů
X (krát) 15 %	Sazba daně
DAŇ	Daň před slevami
- (minus) standardní slevy (slevy mají všichni stejné)	Slevy – na poplatníka, na studenta, na manžela/manželku, daňové zvýhodnění na děti, a další
DAŇ PO SLEVÁCH	Daňová povinnosti, příp. daňový bonus

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁶⁹

Řemeslné činnosti

Seznam řemeslných činností lze nalézt v Příloze č. 1 k živnostenskému zákonu tj, zákon č. 455/1991 Sb.⁷⁰, ve znění pozdějších předpisů. Nejčastější řemeslné činnosti jsou: řeznictví a uzenářství, pekařství a cukrářství, pivovarnictví, kovářství, zámečnictví, truhlářství, zlatnictví, zednictví, topenářství, klempířství, holičství, kadeřnictví. Dále také kominictví, úprava, praní a čištění textilií, hostinská činnost, kosmetické služby, pedikúra, manikúra a další.

⁶⁹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁷⁰ Živnostenský zákon: 455/1991 Sb. In: . Dostupné také z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/priloha-1-zakon-o-zivnostenskem-1338.html>

3.8 Švarcsystém, nelegální práce

Švarcsystém vznikl v České republice počátkem 90.let. V době ekonomické krize v posledních letech se hojně rozmohl a začal se více využívat. Využíval se pro svou ekonomickou výhodnost. Jedná se o ekonomickou činnost, při které vykonávají osoby pro zaměstnavatele závislou práci, ale vystupují jako samostatní podnikatelé. OSVČ tedy vykazuje znaky závislé práce, ale svou činnost vykonává na základě obchodněprávní nebo občanskoprávní smlouvy.⁷¹

Obě strany tohoto vztahu ušetří. OSVČ ušetří v případě, že použijí výdajový paušál na dani z příjmů a také ušetří na pojistném na veřejnoprávním pojištění. Objednatel služby ušetří na pojistném na veřejnoprávním pojištění. Mezi nevýhody pro OSVČ je fakt, že si musí podávat daňové přiznání a vést svou evidenci. Na rozdíl od zaměstnanců mají zvýšenou administrativu.

Hlavním faktem je také práce mimo Zákoník práce. OSVČ nese plnou odpovědnost za vykonanou práci. Dále nemá nárok na dovolenou, příplatky a nemusí být nemocensky pojištěn.

Tento způsob využívání práce získal svůj název po podnikateli Švarcovi, který jej v roce 1990 uplatňoval mimo jiné při provozování obchodního domu – prodavači a další personál se stali podnikateli, ačkoliv se na jejich pracovních podmínkách nic nezměnilo a šlo o klasickou závislou práci.⁷²

Švarcsystémem se zabýval i Nejvyšší správní soud, který ho zdůvodnil takto: *„Skutečnost, kdy fyzická osoba na základě svých živnostenských listů vykonává pracovní činnost, jež je předmětem činnosti „odběratele“, je latentní formou „švarcsystému.“*⁷³

Zaměstnavatelé v mnoha případech začali hromadně propouštět zaměstnance z důvodu organizačních změn. Poté začali najímat OSVČ na výkon téže práce. Zákon se postupně měnil se snahou švarcsystému zabránit.

---

⁷¹ MladýPodnikatel.cz: Švarc systém: Co to je a proč je pro zaměstnance výhodný?. *MladýPodnikatel.cz* [online]. 2012, 11.4.2012 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/co-je-to-svarc-system->

⁷² MladýPodnikatel.cz: Švarc systém: Co to je a proč je pro zaměstnance výhodný?. *MladýPodnikatel.cz* [online]. 2012, 11.4.2012 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/co-je-to-svarc-system->

⁷³ Judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010

K dřívější úpravě zákona o zaměstnanosti se váže judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010⁷⁴, v němž tento soud prohlásil za neplatnou výpověď, kterou zaměstnavatel ukončil pracovní poměr některých svých zaměstnanců z důvodu nadbytečnosti vzniklé v důsledku přijetí rozhodnutí o organizační změně. Nejvyšší soud v tomto konkrétním případě konstatoval, že rozhodnutí zaměstnavatele o zrušení pracovních míst řidičů a následného uzavření smluv o přepravě osob a věcí s těmito propuštěnými řidiči, na základě kterých tito řidiči pracovali v roli OSVČ, není rozhodnutím zaměstnavatele o organizační změně, na jehož základě by mohla být dána platná výpověď.

V průběhu řízení zastávaly soudy nižší instance názor, že zaměstnavatel byl oprávněn rozvázat pracovní poměr výpovědí pro nadbytečnost vzhledem k rozhodnutí o organizační změně s tím, že přeprava osob a věcí nespádala právě pod běžné činnosti zaměstnavatele. Nejvyšší soud sice souhlasil, že tento konkrétní zaměstnavatel může jiné než běžné činnosti mít zajištěny dodavatelským způsobem, avšak pouze za předpokladu, že by se jednalo o podnikání dodavatele. Nejvyšší soud označil dojednanou smlouvu o přepravě osob a věcí za simulovaný právní úkon zastírající platnou pracovní smlouvu na základě konstatování, že činnost řidičů není možné považovat za činnost podnikatele vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Toto konstatování založil na posouzení skutkového stavu, kdy řidiči vykonávali svoji činnost na základě koncesní listiny, ale činnost prováděli pomocí vozidel původního zaměstnavatele, opatřených jeho logem a za okolností, kdy tato firma nesla náklady na údržbu těchto vozů, jejich pojištění, na pohonné hmoty a další náklady. (Judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010)⁷⁵

Novelou zákona o zaměstnanosti v roce 2011 se Ministerstvo práce a sociálních věcí snažilo vystoupit proti toleranci švarcsystému. Do té doby byl švarcsystém tolerován proto, že dával lidem alespoň nějakou zaměstnanost, dle četných názorů. Negativními důsledky švarcsystému byly nižší příjmy do veřejných rozpočtů a pojistných systémů. OSVČ se snažily minimalizovat svou daňovou povinnost a firmy šetřily na odvodech na pojistném na veřejnoprávním pojištění. Nejde o omezení svobody podnikání, ale o odlišení zastírání závislé práce a nájímání OSVČ jako dodavatelů. V některých publikacích se objevuje pojem předstírané podnikání. Znamená to, že OSVČ pracuje pro firmu stejně jako zaměstnanec, ale ne na základě pracovněprávního vztahu. Současný zákoník práce možnost volby u závislé

---

⁷⁴ Judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010

⁷⁵ Judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010

práce výslovně zakazuje. Tato problematika se prolíná i s ústavním právem na svobodnou volbu povolání a právo podnikat.⁷⁶

Podle právního stavu platného do 31. 12. 2011, zakotveného v ustanovení § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti⁷⁷, je nelegální prací, pokud fyzická osoba nevykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy, nejde-li o manžela nebo dítě této fyzické osoby.⁷⁸ Jinak řečeno, jedná se o bezesmluvní práci. Švarcsystém tedy do roku 2012 nelegální prací není, protože je u něj uzavřen vztah obchodněprávní nebo občanskoprávní.

Nelegální práce se týká také cizinců, kteří nemají povolení k zaměstnání.

Nelegální práce je těžko postižitelná kontrolním orgánem, kterým byl do konce roku 2011 Úřad práce České republiky.

S účinností od 1.1.2012 se mění ustanovení §5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti⁷⁹. Nelegální práce již je prací konanou mimo pracovní poměr stejně jako švarcsystém.

Sankce může uložit inspekce fyzické osobě vykonávající nelegální práci, která práci nečiní ani v rámci svého podnikání až do výše 5 000 000,- Kč. U právnických osob případně fyzických osob najímajících OSVČ na závislou práci hrozí sankce 10 000 000 Kč, avšak nejméně 250 000 Kč [§ 140 odst. 1 písm. c) a odst. 4 písm. f) ZZ]⁸⁰. Fyzickým osobám vykonávajícím nelegální práci hrozí pokuta za přestupek až 100 000,- Kč [§ 139 odst. 1 písm. c) a odst. 3 písm. c) ZZ]⁸¹.

Díličními znaky pro posouzení nelegální práce mohou být zejména:

- práce v pracovní době rozvržené faktickým zaměstnavatelem,

---

⁷⁶ MladýPodnikatel.cz: Švarc systém: Co to je a proč je pro zaměstnance výhodný?. *MladýPodnikatel.cz* [online]. 2012, 11.4.2012 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/co-je-to-svarc-system->

⁷⁷ *Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb.* In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

⁷⁸ ustanovení § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti

⁷⁹ *Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb.* In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

⁸⁰ *Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb.* § 140 In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

⁸¹ *Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb.* § 139 In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

- tento faktický odběratel odpracovanou dobu sleduje a pro účely fakturace ji pro sebe vykazuje,
- cena dodávky je dána hodinovou sazbou, která se poskytuje za dobu nikoliv podle údaje dodavatele nebo podle dohody, ale dle evidence odběratele,
- faktický dodavatel (faktický zaměstnanec) používá vlastní nářadí, stroje a jiné vybavení, eventuálně při práci zpracovává materiál odběratele, což ani není předmětem fakturace (práce je tak konána na náklady odběratele),
- dodavatel používá osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP), kterými jej vybavil odběratel, eventuálně jím poskytnutý pracovní oděv (zejména jestliže je na něm uveden i jeho název či logo),
- dodavatel má jen jediného odběratele (exkluzivní dodavatel), eventuálně mu smlouva zakazuje provádět práce i pro jiného,
- dodavatel se při práci chová jako zaměstnanec, jeho práce je standardně řízena vedoucím zaměstnancem odběratele, tak jako tomu je u zaměstnanců odběratele (i když i v obchodněprávních vztazích je běžné, že dodavatel plní určité pokyny odběratele, u tzv. švarcsystému je míra samostatného rozhodování dodavatele o způsobu postupu při provedení dodávky prakticky nulová),
- třetím osobám se dodavatel zcela jeví jako zaměstnanec, postavení dodavatele či subdodavatele není z ničeho zřejmé,
- je vyloučeno, aby si dodavatel najal na práci k sobě nebo namísto sebe jinou osobu (odběratel požaduje osobní výkon práce),
- při vadách v dodávce, kterou odběratel dodává vyššímu odběrateli, je odpovědnost za škodu řešena nejen právně, ale i odůvodněním škody, výlučně jen mezi odběratelem a vyšším odběratelem – odběratel se o tom, že za škodu odpovídá jeho subdodavatel, nezmiňuje,
- lze uvést pravidlo, že čím méně je dodávaná práce specializovaná, tím pravděpodobnější je, že jde o práci závislou (např. u nekvalifikovaných manuálních prací),
- nezávislé práci naopak obvykle svědčí, že jde o specializovanou činnost, zvláště pak je-li vykonávána krátkodobě či nesoustavně,
- jde o práci obvykle (jinde) vykonávanou v pracovněprávním vztahu,

- závislou je zpravidla společná práce skupiny fyzických osob, ať již jsou všichni OSVČ nebo dokonce někdo je OSVČ a další jsou zaměstnanci – odpovědnost jednotlivých OSVČ za dodávku nebude vůbec zřejmá,
- při uzavření obchodněprávního vztahu zneužil odběratel své dominantní postavení a nepřipustil uzavření pracovněprávního vztahu, ačkoliv další skutečnosti nasvědčují tomu, že jde o závislou práci,
- obchodněprávní vztah je uzavřen na dobu neurčitou nebo je dlouhodobý – nejde tedy o časově a věcně vymezené plnění (dodávku),
- jde o vztah soustavný, nikoliv podle potřeby (např. na zavolání, což je možné např. u údržbářských prací),
- pro případ nepřítomnosti OSVČ v práci, například v důsledku nemoci, smlouva odběrateli nezajišťuje, že práci vykoná jiná osoba najatá touto OSVČ,
- k uzavření pracovněprávního vztahu mělo dojít především v zájmu osoby, která ji koná a kterou neuzavření tohoto vztahu v konečném důsledku (např. při úrazu) poškozuje,
- výše odměny (ceny práce) OSVČ je stanovena sazebníkem odběratele a není tak v podstatě smluvní, jednotlivé OSVČ ji tak nemohou ovlivnit,
- tyto odměny jsou OSVČ vypláceny ve stejných termínech, v nichž jsou zaměstnancům odběratele vypláceny mzdy (výplatních termínech),
- odměna (cena práce) OSVČ je prakticky totožná s výší mzdy, kterou za takovou či obdobnou práci obdrží zaměstnanec odběratele a není tudíž oproti této mzdě nijak navýšena, aby tak byly kompenzovány náklady, které OSVČ do své práce vložila,
- OSVČ nevrací do výkonu práce prakticky žádné vlastní prostředky a koná ji na náklady odběratele, pořízené investice (např. nákup auta) mají ve skutečnosti povahu osobní spotřeby (autem např. OSVČ jezdí jen do práce a zpět a při výkonu práce jej používat nepotřebuje).⁸²

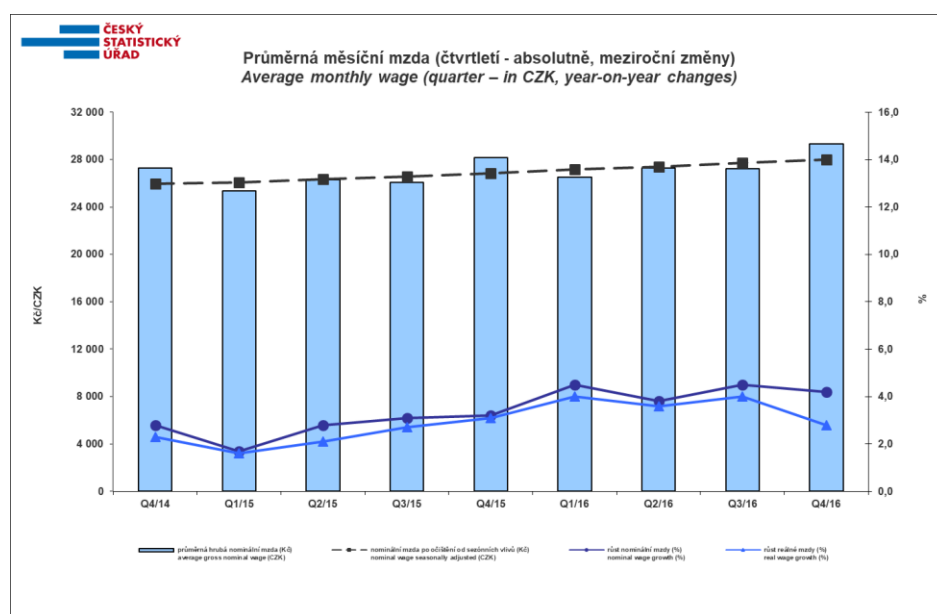
⁸² Systém ASPI - stav k 30.7.2017 do částky 80/2017 Sb. a 25/2017 Sb.m.s. - RA1070
Závislá práce, nelegální práce a "švarcsystém" od 1. 1. 2012, 1. část - LIT39625CZ - poslední stav textu

4 Analytická část – vlastní práce, výpočty

V analytické části této diplomové práce jsou zpracovány výpočty za rok 2016 za použití dostupných ukazatelů za tento rok. Údaje jsou získávány na webových stránkách Českého statistického úřadu a Finanční správy České republiky. Pro výpočty týkající se odvodů zaměstnance je použit medián a průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství za období 4. čtvrtletí roku 2016. Medián mezd činil v tomto období 25 061,- Kč dle Českého statistického úřadu a průměrná mzda činila 29 320,- Kč ve stejném období.⁸³ Medián je zde použit také proto, že nám podává věrohodnější informace než samotný průměr. Jedná se o hodnotu, která dělí řadu vzestupně seřazených číselných údajů na dvě stejně početné poloviny. Medián se oproti roku 2015 navýšil o 5,52 %.

V uvedeném grafu, který byl zveřejněn na stránkách Českého statistického úřadu je znázorněn vývoj průměrné měsíční mzdy od 4. čtvrtletí roku 2014 až 4. čtvrtletí roku 2016. Z grafu vyplývá, že ve 4. čtvrtletí roku 2016 byla za sledované období nejvyšší průměrná měsíční mzda. Naopak nejnižší byla v 1. čtvrtletí roku 2015.

Graf 1 Vývoj průměrné měsíční mzdy

Zdroj: ČSÚ, Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z:
<https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2016>

⁸³ Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2016>

U osob samostatně výdělečně činných počítáme s údaji získanými z Finanční správy za rok 2016.

Počet vyživovaných dětí

Pro Českou republiku je dnes tradiční dvoudětný model rodiny pro páry ve věku 35 až 46 let. V této věkové skupině zaujímá dvoudětný model rodiny celkem 63,5 % (ČSÚ, 2015)⁸⁴. S tímto modelem také budeme počítat při našich výpočtech. Pro porovnání vypočítáme, jak si stojí rodina bez dětí.

Pro obě skupiny poplatníků budeme počítat s těmito situacemi:

- poplatník vyživuje 2 nezletilé děti,
- poplatník nevyživuje žádné dítě,
- poplatník zaměstnanec uplatňuje slevu na poplatníka na základě podepsaného Prohlášení k dani,
- poplatník platí životní pojištění ve výši 1000,- Kč měsíčně, životní pojištění má sjednané na více než 5 let, výplata pojistného plnění je sjednána na dobu nejdříve dovršení 60 let věku pojištěnce, pojistné je uhrazeno na riziko dožití nebo smrti.

4.1 Zaměstnanec

V případě zaměstnance je čistý příjem vypočítán měsíčně od zaměstnavatele. Předpokládáme, že zaměstnanec má příjmy jen dle §6 ZDP⁸⁵, to znamená příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků. Zaměstnavatel odvádí za zaměstnance sociální a zdravotní pojištění a na celkové výši těchto odvodů se zaměstnavatel z části podílí.

Celkem za zaměstnance zaměstnavatel odvádí 34 % z jeho hrubého příjmu, z toho 25 % připadá na sociální pojištění zaměstnavatele a 9 % na zdravotní pojištění zaměstnavatele. Zaměstnanec ze své mzdy odvádí 11 % ze své hrubé mzdy, a to 6,5 % na sociální pojištění a 4,5 % na zdravotní pojištění. Pro výpočet daně z příjmů se dosud využívá tzv. superhrubá mzda, která se skládá z hrubé mzdy navýšené o odvody zaměstnavatele.

---

⁸⁴ Český statistický úřad [online]. 2015 [cit. 2018-02-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853391/300002161133.pdf/b5b4d303-b53a-4db8-af05-7c12d8a3602c?version=1.1>

⁸⁵ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 6 Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Modelový příklad pro zaměstnance bez vyživovaných dětí a 2 vyživovanými dětmi je znázorněn v následující tabulce.

Tabulka 6 Výpočet čisté mzdy zaměstnance

Položka	Dané sazby, výpočty	Zaměstnanec bez dětí – medián mzdy	Zaměstnanec se dvěma dětmi – medián mzdy	Zaměstnanec bez dětí – průměrná mzda
Hrubá mzda	25 061,-	25 061,-	25 061,-	29 320,-
Sociální pojištění zaměstnavatele	25 % z HM	6 266,-	6 266,-	7 330,-
Sociální pojištění zaměstnance	6,5 % z HM	1 629,-	1 629,-	1 906,-
Zdrav. pojištění zaměstnavatele	9 % z HM	2 256,-	2 256,-	2 639,-
Zdrav. pojištění zaměstnance	4,5 % z HM	1 128,-	1 128,-	1 319,-
Superhrubá mzda	HM x 34 %	33 583,- zaokr. 33 600,-	33 583,- zaokr. 33 600,-	39 289,- zaokr. 39 300,-
Záloha na daň	SHM x 15 %	5 040,-	5 040,-	5 895,-
Sleva na poplatníka	2 070,-	2 070,-	2 070,-	2 070,-
Daňová zvýhodnění	1.Dítě 1 117,- 2.Dítě 1 417,-	---	2 534,-	---
Vypočtená daň po slevách a daň. zvýh.	Záloha – slevy a daň. zvýhodnění	2 970,-	436,-	3 825,-
Čistá mzda	HM – odvody, daň	19 334,-	21 868,-	22 270,-

Zdroj: vlastní zpracování

Tato tabulka podrobně ukazuje výpočet čisté mzdy zaměstnance. Jsou zde vypočteny a zaznamenány výše sociálního a zdravotního pojištění zaměstnance i zaměstnavatele, superhrubá mzda, záloha na daň upravená o slevy na dani a daňová zvýhodnění. Průměrná

mzda zde byla použita pro srovnání s výší mediánu mzdy. Medián má lepší vypovídací schopnost nežli průměr. Další výpočty tedy budou ve výši mediánu mzdy.

Dle výpočtů můžeme vidět, že čistá mzda u zaměstnance s dětmi je vyšší než u zaměstnance bez dětí. Je to díky daňovým zvýhodněním za vyživované děti. V případě, že by se díky daňovému zvýhodnění dostala daň do záporných hodnot, znamená to, že zaměstnanci vyšel daňový bonus, který se přičítá ke mzdě. U našeho příkladu by to bylo v případě, kdyby měl zaměstnanec další (třetí) dítě. Zaměstnavatel má povinnost tento bonus zaměstnanci připočítat do mzdy a vyplácet. Následně po vyplacení může o vyplacený bonus požádat podáním Žádosti podle §35d odst. 9 zákona o daních z příjmů⁸⁶ o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.

Sociální pojištění zaměstnavatele lze rozpočítat na důchodové, nemocenské pojištění a dále na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, a to v tomto poměru:

Tabulka 7 Sociální pojištění zaměstnavatele – složení

Důchodové pojištění	21,5 % z 25 %
Nemocenské pojištění	2,3 % z 25 %
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2 % z 25 %

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁸⁷

Dle tabulky výše je zřejmé, že největší podíl ze sociálního pojištění připadá na důchodové pojištění. Toto pojištění se používá především pro zabezpečení ve stáří. Dále je také podmínkou pro nárok na podporu v nezaměstnanosti za splnění dalších podmínek viz. dále.

Zaměstnanci mají nárok na zpracování ročního zúčtování daně, o které musí zaměstnavatele požádat nejpozději do 15.2. následujícího roku po zdaňovacím období, za které má být roční zúčtování vypočteno. Zájem o roční zúčtování daně projevuje zaměstnanec v Prohlášení poplatníka daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti. Spolu s podepsaným a vyplněným prohlášením dokládá zaměstnanec další doklady k ročnímu zúčtování daní. Nejčastěji se jedná o potvrzení o výši zaplaceného životního

⁸⁶ Zákon o daních z příjmů. In: . 586/1992 Sb. § 35d Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

⁸⁷ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

pojištění, zaplacených úroků z hypotečního úvěru, doklady o darech (např. dary krve) a další. Výpočet ročního zúčtování zaměstnance v našich dvou případech znázorňuje následující tabulka:

Tabulka 8 Roční zúčtování zaměstnance

Položka	Dané sazby, výpočty	Zaměstnanec bez dětí – medián mzdy	Zaměstnanec se 2 dětmi – medián mzdy	Zaměstnanec bez dětí – průměrná mzda
HM za rok 2016	Medián (prům. mzda) x 12 měs.	300 732,-	300 732,-	351 840,-
Úhrn pojistného zaměstnavatele	34 % z HM	102 249,-	102 249,-	119 628,-
Základ daně	HM + úhrn pojistného zaměstnavatele	402 981,-	402 981,-	471 468,-
Život. pojištění – nezdanit. Částka	1 000,- měsíčně	12 000,-	12 000,-	12 000,-
ZD snížený o nezdanitelné částky	Souhrn příjmů – nezdanitelné částky	390 900,- zaokr. na 100 dolů	390 900,- zaokr. na 100 dolů	459 400,- zaokr. na 100 dolů
Daň před slevami	15 % ze ZD	58 635,-	58 635,-	68 910,-
Sleva na poplatníka	24 840,-	24 840,-	24 840,-	24 840,-
Daňová zvýhodnění	1.dítě 13 404,- 2.dítě 17 004,-	---	30 408,-	---
Daň po slevě		33 795,-	33 795,-	44 070,-
Daň po uplatnění daň.zvýhodnění		33 795,-	3 387,-	44 070,-
Zaplacené zálohy	Součet zapl. záloh za rok	(2 970 x 12) 35 640,-	(436 x 12) 5 232,-	(3 825,- x 12) 45 900,-
Roční zúčtování daně – přeplatek		1 845,-	1 845,-	1 830,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že výpočet ročního zúčtování má svá specifická pravidla. Počítá se s celkovými příjmy za celý rok. Daňová povinnost se zde upravuje na základě doložených dokumentů, které potvrzují možnosti dalších slev na dani a umožňují úpravy daňového základu o nezdánitelné částky základu daně. Daňová povinnost je po uplatnění daňového zvýhodnění podstatně nižší než u ostatních poplatníků bez daňového zvýhodnění.

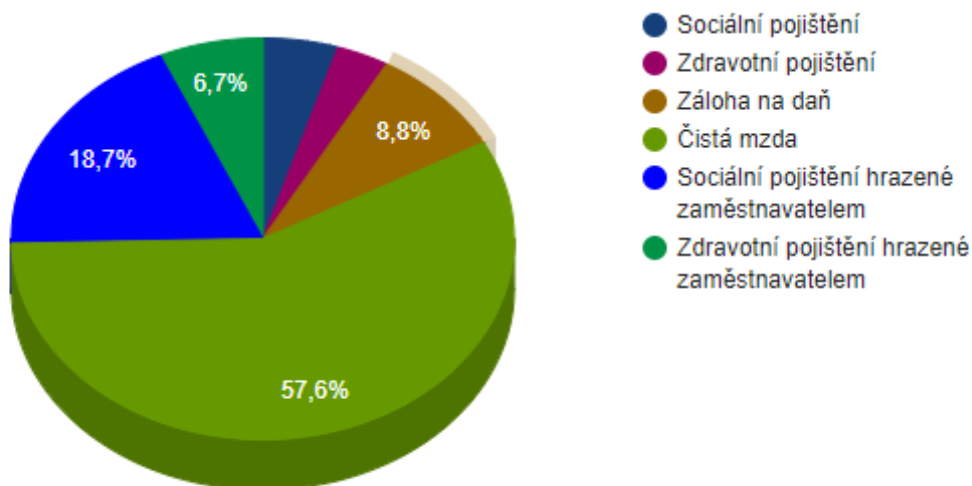
V případě přeplatku na dani náleží jeho výše zaměstnanci. Zaměstnavatel má povinnost zaměstnanci tento přeplatek promítnout do mzdy, a to nejpozději v březnové mzdě. Na přeplatek vyplývající z ročního zúčtování, kde je navíc počítáno s uplatněním nezdánitelné částky, má zaměstnanec nárok jednou za rok. Zálohy na daň z příjmů ale odvádí každý měsíc oproti OSVČ. U OSVČ vzniká povinnost odvádět zálohy na daň z příjmů v případě vyšší daňové povinnosti než 30 000,- Kč. Daňový bonus je vyplácen od výše 50,- Kč. Zaměstnavatel o přeplatek, který zaměstnanci uhradí, snižuje další daňovou povinnost, případně o vrácení přeplatku může požádat příslušný Finanční úřad.

Ve výše uvedené tabulce s výpočty vychází na dani za rok 2016 přeplatek. U zaměstnance bez dětí i s dětmi bude přeplatek ve stejné výši. Rozdíl byl v jejich odváděných zálohách na daň. Díky daňovým zvýhodněním na dvě děti zaplatil druhý poplatník o 30 408,- Kč méně. Tento rozdíl by byl v ročním zúčtování vidět, kdyby během roku poplatník toto zvýhodnění na děti neuplatňoval a uplatnil je za celý rok najednou.

Základem daně je hrubá mzda navýšená o úhrn pojistného zaměstnavatele za rok, tj. hrubá mzda navýšená o 34 %. Jedná se o výši sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatele za zaměstnance.

Na následujícím výsečovém grafu jsou znázorněny poměry nákladů zaměstnavatele na zaměstnance. Největší část je čistá mzda zaměstnance, a to 57,6 % z celkových nákladů. Zbýlých 42,4 % jde na odvody za zaměstnance. Z této druhé části grafu má největší podíl sociální pojištění zaměstnavatele.

Graf 2 Náklady na zaměstnance

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 OSVČ

U OSVČ zde vycházíme z předpokladu, že má příjmy pouze z podnikání, tj. dle § 7 ZDP⁸⁸. V případě OSVČ se stanovuje výše sociálního a zdravotního pojištění dle daňového přiznání za rok předcházející. OSVČ podávají po podání daňového přiznání také Přehledy o příjmech a výdajích OSVČ na příslušnou zdravotní pojišťovnu a okresní správu sociálního zabezpečení. Na základě výše pojistného za předcházející rok se stanoví zálohy sociálního a zdravotního pojištění na další rok. V případě prvního roku podnikání se platí tzv. minimální zálohy stanovené Českou správou sociálního zabezpečení a zdravotními pojišťovnami pro daný rok.

⁸⁸ *Zákon o daních z příjmů*. In: . 586/1992 Sb. § 7b Dostupné také z: <https://zakony.kurzy.cz/586-1992-zakon-o-danich-z-prijmu/>

Tabulka 9 Počet OSVČ k 31.12.2016

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Křížová 25, 225 08 Praha 5

**Přehled o počtu OSVČ
podle stavu k 31.12.2016**

Kraj	OSOBY SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÉ							
	vykonávají činnost			platí zálohy na DP			dobrovolně účastny	
	hlavní	vedlejší	celkem	hlavní činnost	vedlejší činnost	celkem	DP	NP
Hl. m. Praha	104 563	66 322	170 885	104 439	20 003	124 442	267	8 478
Středočeský	80 842	53 595	134 437	80 767	13 754	94 521	395	12 131
Jihočeský	33 802	26 826	60 628	33 781	5 868	39 649	285	7 745
Plzeňský	28 088	22 392	50 480	28 070	5 020	33 090	151	4 344
Karlovarský	14 104	9 121	23 225	14 097	2 256	16 353	51	1 496
Ústecký	35 577	22 323	57 900	35 535	5 736	41 271	299	4 061
Liberecký	23 932	15 776	39 708	23 905	4 015	27 920	128	3 626
Královéhradecký	30 234	23 239	53 473	30 220	5 035	35 255	211	5 857
Pardubický	26 015	19 643	45 658	25 994	4 420	30 414	237	5 020
Vysočina	26 104	19 564	45 668	26 059	4 499	30 558	281	5 447
Jihomoravský	63 717	44 660	108 377	63 697	11 028	74 725	559	10 399
Olomoucký	29 367	20 475	49 842	29 361	4 906	34 267	247	4 901
Zlínský	31 082	22 062	53 144	30 986	5 102	36 088	320	8 191
Moravskoslezský	50 391	37 539	87 930	50 367	8 461	58 828	473	9 260
CELKEM	577 818	403 537	981 355	577 278	100 103	677 381	3 904	90 956

Zdroj: ČSSZ, Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/prehled-o-poctu-osvc-dle-kraju-resp-dle-okresu-a-kraju/prehled-o-poctu-osvc-dle-kraju-pro-rok-2016.htm>

Dle tabulky dostupné na webových stránkách České správy sociálního zabezpečení bylo v ČR k 31. 12. 2016 celkem 577 818 osob samostatně výdělečně činných vykonávajících hlavní činnost, z toho 577 278 osob platilo zálohy na důchodové pojištění. Dobrovolně účastných na nemocenském pojištění je pouze 90 956 osob samostatně výdělečně činných.

Tabulka 10 Minimální zálohy na zdravotní a sociální pojištění OSVČ

Minimální zálohy OSVČ	Sociální pojištění	Zdravotní pojištění
Výše pro rok 2016	1 972,- Kč	1 823,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁸⁹

⁸⁹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. Abeceda mzdové účetní .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Pro výpočty v této diplomové práci využijeme data získaná z Finanční správy za rok 2016. Jedná se o průměrný základ daně OSVČ za rok 2016 dle aktuálně zjištěných údajů z evidence Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj. Dílčím základem daně dle §7 ZDP, který byl získán od vedoucí oddělení DPFO z Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj bylo 145 534,- Kč.

U OSVČ se výpočty poněkud liší, a to časově. Platí za sebe měsíčně zálohy na sociální a zdravotní pojištění a slevy na dani uplatňují až ve svém daňovém přiznání. Naopak u zaměstnanců se slevy a daňová zvýhodnění dají uplatňovat měsíčně. Zaměstnanci odvádějí zálohy na daň z příjmů průběžně. OSVČ daň z příjmů počítají jednou ročně ve svém daňovém přiznání.

Pro porovnání vypočítáme daňovou povinnost z dílčího základu daně získaného z údajů z Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj, a abychom mohli výpočty porovnat se zaměstnancem, použijeme jako základ daně stejnou částku, která byla u zaměstnance součtem mediánu hrubé mzdy za rok.

Tabulka 11 Údaje pro výpočet čistého měsíčního příjmu OSVČ

Údaje pro výpočet čistého měsíčního příjmu OSVČ	Průměrný ZD dle FÚ za rok 2016	ZD jako medián příjmu zaměstnance
Hrubý příjem	145 534,-	300 732,-
Sociální pojištění	minimální výše zálohy	1 972,-
Zdravotní pojištění	minimální výše zálohy	1 823,-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 12 Výpočet čistého příjmu OSVČ

Výpočet čistého příjmu OSVČ	OSVČ bez dětí	OSVČ se dvěma dětmi
Základ daně	145 534,-	145 534,-
Sociální pojištění	23 664,-	23 664,-
Zdravotní pojištění	21 876,-	21 876,-
Nezdanitelná částka	12 000,-	12 000,-
Upravený základ daně	133 534,-	133 534,-
Zaokrouhlený základ daně	133 500,-	133 500,-
Daň (+)/ bonus(-)	0,-	- 30 408,-
Sleva na poplatníka	24 840,-	24 840,-
Daňová zvýhodnění na děti	---	30 408,-
Čistý příjem OSVČ	87 994,-	118 402,-

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedených výpočtů vyplývá, že OSVČ bez dětí náleží z hrubého příjmu 145 534,- Kč pouze 87 994,- Kč. Díky uplatnění daňového zvýhodnění na děti u druhého poplatníka tento čistý příjem činí 118 402,- Kč.

Tabulka č. 13 Výpočet čistého příjmu OSVČ – přenesený příjem zaměstnanců

Výpočet čistého příjmu OSVČ – přenesený příjem zaměstnanců ve výši mediánu za 4. čtvrtletí 2016	OSVČ bez dětí	OSVČ se dvěma dětmi
Základ daně	300 732,-	300 732,-
Sociální pojištění	23 664,-	23 664,-
Zdravotní pojištění	21 876,-	21 876,-
Upravený základ daně – nezdánitelná částka	288 732,-	288 732,-
Daň před slevami a uplatněním daň. zvýhodnění	43 305,-	43 305,-
Sleva na poplatníka	24 840,-	24 840,-
Daňové zvýhodnění na děti	---	30 408,-
Daňová povinnost (+)/bonus(-)	+18 465,-	- 11 943,-
Čistý příjem OSVČ	236 272,-	267 135,-

Zdroj: vlastní zpracování

Rozdíl mezi poplatníky je znatelný i při výpočtech s přeneseným příjmem zaměstnanců díky uplatnění daňového zvýhodnění na děti. Daňová příznání pro oba výše uvedené příklady jsou přiloženy v přílohách číslo 1 a 2.

4.2.1 Důchodové pojištění OSVČ

V této kapitole se budeme zabývat důchodovým pojištěním a jeho výpočtem u osob samostatně výdělečně činných.

Výši pojistného na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně jejich výpočtu na základě příjmů v roce 2016 znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 14 Výpočet důchodového pojištění OSVČ pro rok 2017

Položka	Výpočet	Výše pro rok 2017
Vyměřovací základ	(50 % z daňového základu)	12 531,-
Minimální vyměřovací základ	- stanoven na daný rok ČSSZ	6 752,-
Důchodové pojištění	28 %	3 509,-
Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	1,2 %	151,-
Výše pojistného celkem	- součet důchodového pojištění a příspěvku na SPZ	3 660,-

Zdroj: vlastní zpracování

Placení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti upravuje zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.⁹⁰

OSVČ platí pojistné na důchodové pojištění nebo zálohy na pojistné a doplatek tohoto pojistného a dále pojistné na nemocenské pojištění, je-li dobrovolně účastna nemocenského pojištění. OSVČ po skončení kalendářního roku obdrží od OSSZ soupis plateb s vyčíslením případných pohledávek. Na základě tohoto soupisu si OSVČ kontroluje platby pojistného. Zálohy na pojistné je potřeba platit včas, a to od 1. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Za den platby se považuje den připsání platby na účet OSSZ. V případě, že je platba připsána později než ve 20. den měsíce, došlo by k zániku účasti OSVČ na nemocenském pojištění. Zánik účasti by počínal prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo pojistné včas uhrazeno. U pozdního zaplacení důchodového pojištění OSSZ počítá penále ve výši 0,05 % dlužné částky pojistného za každý den prodlení.

⁹⁰ Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. In: . ročník 1992, 589/1992 Sb. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589#p4>

OSVČ je povinna podat Přehled o příjmech a výdajích za rok 2016 nejpozději do 2. 5. 2017, tzn. nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat daňové přiznání za tento kalendářní rok. Lhůta podání přehledu se prodlouží v případě, že daňové přiznání OSVČ zpracovává daňový poradce. V tomto případě je lhůta podání prodloužena až do 1.8.2017. Tato skutečnost musí být oznámena příslušné správě sociálního zabezpečení a doložena plnou mocí daňového poradce, a to do původní lhůty 2. 5. 2017.

Po vyplnění elektronického tiskopisu Přehledu na stránkách OSSZ, viz. níže, vyšla po doplnění základních údajů za rok 2016 nová záloha na důchodové pojištění pro rok 2017 stejně jako v předcházející tabulce na 3 660,- Kč, což dokládá správnost výpočtu v tabulce č. 13. Na základě základu daně z roku 2016 se vypočítají nové výše záloh pro období následující.

Pro případ dobrovolné účasti na nemocenském pojištění vychází dle výpočtů záloha 289,- Kč měsíčně.

Obrázek 1 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016

podle § 15 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

řádný opravný

Místně příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

OSSZ Hradec Králové

Variabilní symbol důchodového pojištění (DP)

1234567890

A. Základní identifikace

1. Příjmení Novák	2. Jméno Jan	3. Titul	4.1 Datum narození 26.1.1992	4.2 Rodné číslo 9251262724
5. Ulice	6. Číslo domu 1	7. Obec Hradec Králové	8. PSČ 50001	
9. Stát Česká republika	10. Telefon	11.1 E-mail	11.2 ID datové schránky	

B. Údaje o daňovém přiznání

12. Daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce	ano ☐ ne ☒	15. Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne	<input type="text"/>	Ze dne <input type="text"/>	Prodlouženo do dne <input type="text"/>
13. Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání	ano ☒ ne ☐	16. Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
14. Jsem poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou	ano ☐ ne ☒	17. Účtování v hospodářském roce	ano ☐ ne ☒		

C. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

18. V roce 2016 jsem vykonával/a SVČ jen hlavní jen vedlejší hlavní i vedlejší

Hlavní SVČ jsem vykonával/a v měsících	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒
Vedlejší SVČ jsem vykonával/a v měsících	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

D. Vedlejší SVČ - podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) až e) zákona č. 155/1995 Sb.

Důvod výkonu vedlejší SVČ

19. Zaměstnání	☐	20. Nárok na výplatu invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu	☐
21. Nárok na rodičovský příspěvek	☐	22. Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců, není-li nárok na PPM	☐
23. Osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve st. I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve st. II-IV	☐		☐
24. Výkon vojenské služby v ozbrojených silách ČR	☐	25. Nezaopatřenost dítěte podle § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb.	☐

E. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2016 a další údaje podle ustanovení § 15 zákona č. 589/1992 Sb.

26. Daňový základ	300 732,00 Kč	Údaje OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno
27. Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za	hlavní 12 vedlejší ☐	hlavní ☐ vedlejší ☐
28. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce	hlavní 12 vedlejší ☐	hlavní ☐ vedlejší ☐
29. Průměrný měsíční daňový základ	25 061,00 Kč	<input type="text"/> Kč
30. Rozdělení daňového základu	Hlavní činnost 0,00 Kč Vedlejší činnost 0,00 Kč	<input type="text"/> Kč
31. Vypočtený vyměřovací základ	Hlavní činnost 150 366,00 Kč Vedlejší činnost 0,00 Kč	<input type="text"/> Kč
32. Dílčí vyměřovací základ	Hlavní činnost 0,00 Kč Vedlejší činnost 0,00 Kč	<input type="text"/> Kč
33. Minimální vyměřovací základ	150 366,00 Kč	<input type="text"/> Kč
34. Určený vyměřovací základ	150 366,00 Kč	<input type="text"/> Kč
35. Vyměřovací základ ze zaměstnání	<input type="text"/> Kč	<input type="text"/> Kč
36. Součet řádků 34 a 35	150 366,00 Kč	<input type="text"/> Kč
37. Vyměřovací základ ze SVČ	150 366,00 Kč	<input type="text"/> Kč
38. Pojistné na DP	43 907,00 Kč	<input type="text"/> Kč
39. Úhrn zaplacených záloh na DP	<input type="text"/> Kč	<input type="text"/> Kč
40. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrmem záloh (38 - 39)	43 907,00 Kč	<input type="text"/> Kč

Poznámka: řádky 30 a 32 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtete pokyny)

strana 1
ČSSZ 09 324 16
1/2017

Pro výpočet údajů v části E, při vyplňování tohoto formuláře a následném vytisknutí na Vaší tiskárně, můžete jako pomůcku využít elektronický formulář na internetové adrese www.cssz.cz.

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 - 2. strana

Rodné číslo OSVČ

9251262724

F. Způsob použití přeplatku													
Přeplatek (část přeplatku) ve výši										0,00 Kč			
použijte (nemám-li vůči OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno nebo ČSSZ splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné na měsíce													
	1/17	2/17	3/17	4/17	5/17	6/17	7/17	8/17	9/17	10/17	11/17	12/17	1/17-12/17
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Přeplatek (zbývající část přeplatku)													
a) ☐ Vraťte na účet													
IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny) Předčíslí účtu Číslo účtu / Kód banky Variabilní symbol Specifický symbol													
b) ☐ Pošlete poštovní poukázkou na adresu													
Příjmení			Jméno			Titul							
Ulice						Číslo domu							
Obec				PSČ		Stát							
G. Údaje o účasti na nemocenském pojištění													
Dobrovolná účast na nemocenském pojištění ☒ ano ☐ ne													
Od 1.1.2016 Do													
H. Výše zálohy na důchodové pojištění (DP) a pojistného na nemocenské pojištění (NP) na rok 2017													
V roce 2017 budu vykonávat SVČ ☒ hlavní ☐ vedlejší													
Údaje OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno ☐ hlavní ☐ vedlejší													
41. Měsíční vyměřovací základ										12 531,00 Kč			
42. Měsíční záloha na DP										3 660,00 Kč			
43. Měsíční pojistné na NP										289 Kč			
I. Základní identifikace OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce													
Příjmení			Jméno			Titul			Datum narození		Rodné číslo		
Ulice						Číslo domu							
Obec				PSČ		Stát							
J. Vedlejší SVČ - přihláška k účasti na DP OSVČ v roce 2016													
Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2016 nedosáhl/a z výkonu vedlejší SVČ zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto přehledu ☐ ano ☐ ne													
K. Údaje o opravném přehledu													
Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVČ													
Důvod předložení opravného přehledu													
L. Podpisy a razítka													
Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto přehledu jsou pravdivé a že příslušné správě sociálního zabezpečení ohlásím změny údajů, které by vedly ke zvýšení vyměřovacího základu za rok 2016, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.													
Datum vyplnění			30.4.2017			Datum přijetí							
Počet příloh			0			Za OSSZ zpracoval/a							
Podpis (a razítko) OSVČ						Podpis a razítko OSSZ							
0 1 8 1 2 5 1 5 4 7													
strana 2 ČSSZ 89 324 16 1/2017													

Zdroj: vlastní zpracování

V porovnání s odvodem důchodového a nemocenského pojištění zaměstnance, které se skládalo ze dvou částí, a to sociálního pojištění zaměstnance 6,5 % (1 629,- Kč) a sociálního pojištění zaměstnavatele 25 % (6 266,- Kč), je na první pohled zřejmé, že odvod OSVČ je nižší než celkový odvod týkající se zaměstnanců a jejich zaměstnavatelů. To je jeden z důvodů, proč je stále více OSVČ. Pro zaměstnavatele jsou zaměstnanci a odvody za ně dražší, než kdyby danou práci objednali u živnostníka. Tento postup, ale není možný u všech prací a pokaždé, viz. kapitola 3.8 - Švarcsystém, nelegální práce.

4.2.3 Zdravotní pojištění OSVČ

Tato kapitola zobrazuje zdravotní pojištění u osob samostatně výdělečně činných.

Tabulka 15 Výpočet zdravotního pojištění OSVČ

Položka	Výpočet	Výše pro rok 2017
Vyměřovací základ	(50 % z daňového základu)	12 531,-
Sazba	13,5 %	1 692,-

Zdroj: vlastní zpracování

V porovnání se zdravotním pojištěním za zaměstnance můžeme pozorovat i zde rozdíly. U OSVČ je zdravotní pojištění nižší než celkově u zaměstnance. Sečtením zdravotního pojištění zaměstnance a zaměstnavatele vychází celkové pojištění na 3 384,- Kč. Rozdíl není v sazbě zdravotního pojištění, ale ve způsobu výpočtu. Zatímco u zaměstnance se počítalo zdravotní pojištění z hrubé mzdy, u OSVČ je to jen z 50 % daňového základu.

OSVČ oznamuje své zdravotní pojišťovně zahájení či ukončení samostatné výdělečné činnosti do 8 dnů od zjištění dané skutečnosti. Stejně jako u sociálního pojištění musí OSVČ do určených termínů podat na svou pojišťovnu Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné. Zdravotní pojišťovna také poplatníkům samostatně výdělečně činným posílá přehled placení záloh v daném roce. Dle podaného Přehledu o příjmech a výdajích se stanoví nová výše zálohy na zdravotní pojištění OSVČ.

4.2.4 Dávky zaměstnance a OSVČ

Z nemocenského pojištění se čerpají určité dávky. I zde jsou značné rozdíly mezi zaměstnanci a OSVČ. Zatímco zaměstnanci mohou čerpat dávky ve formě nemocenské, ošetrového, peněžité pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství, OSVČ mohou čerpat pouze nemocenskou a peněžitou pomoc v mateřství, a to v případě splnění dalších daných podmínek. Rozdíly jsou zdůvodněny např. takto: OSVČ si mohou přizpůsobit čas své pracovní doby s ohledem na potřebu péče o své příbuzné. Není tedy u nich poskytována dávka ošetrové.

K výpočtu dávek se používá tzv. denní vyměřovací základ (DVZ). Tento základ se vypočítá dle uvedeného vzorce:

Vzorec - Výpočet denního vyměřovacího základu

$$\text{DVZ} = \frac{\text{VYMĚŘOVACÍ ZÁKLAD ROZHODNÉHO OBDOBÍ}}{\text{KALENDÁRNÍ DNY PŘIPADAJÍCÍ NA ROZHODNÉ OBDOBÍ} - \text{VYLOUČENÉ DOBY}} \quad (1)$$

Zdroj: ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.⁹¹

Pro účely této diplomové práce budeme počítat s rozhodným obdobím jako 12 kalendářními měsíci. V případě zaměstnance budeme počítat se součtem vyměřovacích základů pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení. U OSVČ to bude také součet vyměřovacích základů, ze kterých OSVČ platila nemocenské pojištění.

Nemocenská zaměstnance a OSVČ

OSSZ začíná vyplácet nemocenské dávky 15. dnem trvání dočasné pracovní neschopnosti. U zaměstnanců je výhodou, že prvních 14 dní dočasné pracovní neschopnosti jim náleží náhrada mzdy od zaměstnavatele. Od ledna 2009 zaměstnavatel poskytuje náhradu škody od čtvrtého do čtrnáctého dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. OSVČ bohužel prvních 14 dní na žádnou náhradu nárok nemají. Nemocenská je vyplácena maximálně 380 kalendářních dnů ode dne vzniku dočasné pracovní neschopnosti.

---

⁹¹ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Pro výpočet nemocenské budeme dodržovat tento postup výpočtu:

1. Vyměřovací základ vydělíme počtem dnů v rozhodném období,
2. denní vyměřovací základ snížíme pomocí redukčních hranic,
3. redukovaný denní vyměřovací základ vynásobíme sazbou 60 % a tím získáme denní dávku nemocenské.⁹²

Tabulka 16 Výpočet nemocenské

Výpočty	Částky
maximální výše denních vyměřovacích základů (DVZ) před redukcí	901,- 1 351,- 2 701,-
redukce DVZ	
- z příjmu do 901,- se započítává 90 %	810.90,-
- z rozdílu mezi 1 351,- a 901,-, tj. 450,- se započítává 60 %	270,- 405,-
- z rozdílu mezi 2 701,- a 1 351,-, tj. 1 350,- se započítává 30 %	
maximální výše DVZ po redukcí	1 486,-
procentní sazba od 15. kalendářního dne trvání pracovní neschopnosti	60 %, max. denní výše 892,-

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁹³

V tabulce jsou znázorněny max. částky možné pro výpočet nemocenské a maximálního denního vyměřovacího základu po redukcí. Maximální denní výše nemocenské tedy činí 892,- Kč za den.

Tabulka 17 Výpočet nemocenské zaměstnance

Vyměřovací základ	300 732,-
Denní VZ (VZ / 365)	824,-
Redukce redukční hranicí (90 %) (90 % VZ / 365)	742,-
Denní dávka nemocenské (60 % RRH)	445,-

Zdroj: vlastní zpracování

⁹² ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁹³ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Zde jsme spočítali denní dávku nemocenské pro zaměstnance. Takto vypočtená denní dávka nemocenské se vynásobí počtem dní dočasné pracovní neschopnosti od 15. dne jejího trvání. Od čtvrtého dne pracovní neschopnosti dostane zaměstnanec od zaměstnavatele náhradu mzdy. První tři dny pracovní neschopnosti nenáleží zaměstnanci žádná náhrada mzdy.

Tabulka 18 Výpočet nemocenské OSVČ

Vyměřovací základ	150 366,-
Denní VZ (VZ / 365)	412,-
Redukce redukční hranicí (90 %) (90 % VZ / 365)	371,-
Denní dávka nemocenské (60 % RRH)	223,-

Zdroj: vlastní zpracování

Pro případ OSVČ je použit stejný postup jako u zaměstnance, liší se pouze způsob stanovení vyměřovacího základu. Po porovnání dvou tabulek výše je zřejmé, že nemocenská, kterou dostane OSVČ je o polovinu nižší, tj 223,- Kč za jeden pracovní den. V případě nemoci tedy OSVČ nemá nárok na náhradu mzdy jako má zaměstnanec a jeho nemocenská je o polovinu nižší než u zaměstnance. OSVČ by se tedy měl pro případ nemoci zajistit svépomocí. Tento rozdíl vyplývá z nižších plateb OSVČ na důchodové pojištění, které byly výše počítány. Tato skutečnost může ovlivnit rozhodování, zda být zaměstnancem nebo OSVČ.

Ošetrovné

Jak již bylo výše zmíněno, na ošetrovné má nárok pouze zaměstnanec. OSVČ na ošetrovné nárok nemá. Ošetrovné je poskytováno zaměstnanci v případě, že se musí starat o blízkého člena rodiny. Podmínkou zde je, že zaměstnanec žije s ošetrovaným ve společné domácnosti. Výjimkou jsou děti do 10 let věku. Podpůrní doba je u ošetrovného 9 kalendářních dní. V případě, že je zaměstnanec jako pečující osoba osamělý, tato doba se prodlužuje na 16 kalendářních dní v případě péče o dítě do 16 let věku. Zaměstnanec podává v případě ošetrovného Žádost o ošetrovné potvrzenou lékařem.⁹⁴

⁹⁴ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní ..* Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Tabulka 19 Ošetřovné zaměstnance

Vyměřovací základ	300 732,-
Denní VZ	824,-
Redukce redukční hranic (90 %)	742,-
Denní dávka ošetřovného	445,-

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet denní dávky je pro ošetřovné stejný jako pro výpočet nemocenské. Zaměstnanci tedy náleží 445,- Kč za den, kdy ošetřovné trvá. Tuto dávku zaměstnanec dostává od příslušné správy sociálního zabezpečení. Zaměstnavatelé tuto dávku nehradí.

Tabulka 20 Peněžité pomoci v mateřství

Výpočty	Částky
redukce DVZ	
- z příjmu do 901,- se započítává 100 %	901,-
- z rozdílu mezi 1 351,- a 901,-, tj. 450,- se započítává 60 %	270,-
- z rozdílu mezi 2 701,- a 1 351,-, tj. 1 350,- se započítává 30 %	405,-
maximální výše DVZ po redukcí	1 576,-
procentní sazba	70 %, max.denní výše 1 104,-

Zdroj: vlastní zpracování dle knihy „Abeceda mzdové účetní“⁹⁵

Dle náhledu na výpočet peněžité pomoci v mateřství lze vyčíst, že oproti nemocenské se zde jedná o sazbu 70 %, což je o 10 % více než u nemocenské. Na peněžitou pomoc v mateřství má nárok i OSVČ. Ve výpočtech by se dávka OSVČ a zaměstnance lišila opět díky vyměřovacímu základu, obdobně jako tomu bylo u nemocenské.

Tabulka 21 Výpočet peněžité pomoci v mateřství

Vyměřovací základ	300 732,-
Denní VZ	824,-
Redukce redukční hranic	824,-
Denní dávka peněžité pomoci v mateřství	577,-

Zdroj: vlastní zpracování

⁹⁵ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

Dle výpočtu by u zaměstnané osoby denní dávka peněžité pomoci v mateřství činila 577,- Kč. Peněžitou pomoc v mateřství vyplácí Správa sociálního zabezpečení. Na mateřskou dovolenou lze nastoupit 6 až 8 týdnů před plánovaným porodem. Na mateřskou může nastoupit i otec dítěte, nemusí to být výhradně žena, ale tato situace si vyžaduje sepsání dohody mezi rodiči dítěte. Muž na mateřskou může nastoupit nejdříve v sedmém týdnu po narození dítěte, tedy po tzv. šestinedělí.

Tabulka 22 Výpočet peněžité pomoci v mateřství OSVČ

Vyměřovací základ	150 366,-
Denní VZ	412,-
Redukce redukční hranic	412,-
Denní dávka peněžité pomoci v mateřství (70 %)	288,-

Zdroj: vlastní zpracování

U OSVČ by tato dávka byla opět nižší než u zaměstnance. V našem případě by činila 288,- Kč za den. Peněžítá pomoc v mateřství je poskytována celkem 28 týdnů.

Podpora v nezaměstnanosti

Dle Listiny základních práv a svobod má právo na práci každý. Toto právo zní: „Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“⁹⁶ Znamená to, že každý člověk se může vzdělávat v oboru, kterému se chce dále věnovat.

V zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti⁹⁷ je přesně definován další pojem, a tím je právo na zaměstnání. Jedná se o to, zda osoba může a chce pracovat a o její právo na zprostředkování práce. Dnes už to neznamená, že máme právo dostat práci. Právo máme na pomoc při zprostředkovávání práce a na sociální podporu v nezaměstnanosti.

Nezaměstnaní, registrovaní na Úřadu práce, mají nárok na finanční podporu v nezaměstnanosti a musí splňovat zákonem stanovené podmínky.

⁹⁶ Listina základních práv a svobod: HLAVA ČTVRTÁ HOSPODÁŘSKÁ, SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ PRÁVA. In: . Dostupné také z: <http://zakony.centrum.cz/listina-zakladnich-prav-a-svobod/hlava-4>

⁹⁷ Zákon č. 435/2004 Sb.: Zákon o zaměstnanosti. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>

Nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který:

- získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců a
- požádal kontaktní pracoviště, u kterého je v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti.

Uchazeč také nesmí být poživitelem starobního důchodu, pobírat nemocenskou, ošetrovné či peněžitou pomoc v mateřství. Jsou i tací uchazeči evidovaní na Úřadu práce, kteří nemohou tuto podporu pobírat. Jedná se o nezaměstnané, kteří museli opustit minulé pracoviště z důvodu hrubého porušení pracovních povinností nebo se stali zaměstnanými. O těchto podporách a jejich poskytnutí rozhoduje vždy příslušná krajská pobočka Úřadu práce.

Výše podpory v nezaměstnanosti se vypočítává stanovenou procentní sazbou z průměrného měsíčního čistého výdělku u zaměstnance. U OSVČ je vyměřovací základ dokládán potvrzením o získané době důchodového pojištění a o posledním vyměřovacím základem. Tento vyměřovací základ se přepočítává na jeden kalendářní měsíc. Procentní sazby podpory v nezaměstnanosti se postupně snižují v závislosti na době poskytování podpory. První 2 měsíce podpůrčí doby nezaměstnaný dostává 65 % průměrného měsíčního výdělku. Další 2 měsíce podpůrčí doby se nárok sníží o 15 %, to znamená, že nezaměstnaný dostává 50 % průměrného měsíčního výdělku. Po zbytek podpůrčí doby už je procentní sazba jen 45 %. Výše podpory, kterou vypočítáme, je nutné zaokrouhlit na celé koruny nahoru.⁹⁸

Podpůrčí dobou rozumíme dobu, po kterou bude uchazeči o zaměstnání vyplácena podpora v nezaměstnanosti. Dle zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti § 43⁹⁹ je podpůrčí doba:

- a) do 50 let věku 5 měsíců,
- b) nad 50 do 55 let věku 8 měsíců,
- c) nad 55 let věku 11 měsíců

---

⁹⁸ ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní* .. Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

⁹⁹ *Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb.* In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

Z výše uvedených bodů je patrné, že na dobu nároku na podporu v nezaměstnanosti má velký vliv věk nezaměstnaného.

Jako podklad pro výpočet podpory v nezaměstnanosti zaměstnanci ve mzdové účtárně vystaví potvrzení o příjmech a OSVČ předkládá vyměřovací základ vystavený Okresní správou sociálního zabezpečení pro stanovení vyměřovacího základu pro podporu v nezaměstnanosti.

Tabulka 23 Výpočet podpory v nezaměstnanosti zaměstnance a OSVČ

Období podpory	Procentní sazba podpory	Průměrný čistý příjem – zaměstnanec bez dětí	Vyměřovací základ vystavený OSSZ – OSVČ bez dětí	Výše podpory zaměstnance	Výše podpory OSVČ
1. – 2. měsíc nezaměst.	65 %	19 334,-	9 020,-	12 567,-	5 863,-
3. – 4. měsíc nezaměst.	50 %	19 334,-	9 020,-	9 667,-	4 510,-
5. měsíc nezaměst.	45 %	19 334,-	9 020,-	8 700,-	4 059,-
Další měsíce nezaměst.	0 %	19 334,-	9 020,-	0,-	0,-

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet čisté průměrné mzdy jsme do tabulky přenesli z výpočtů z tabulky č. 6. Vyměřovací základ OSVČ pro výpočet podpory v nezaměstnanosti je též vyměřovacím základem pro sociální pojištění. V případě podpory v nezaměstnanosti je rozdílem ve výpočtech mezi OSVČ a zaměstnanci pouze stanovení vyměřovacího základu. Záleží na jejich předchozích příjmech.

5 Výsledky a diskuse

Rozdíly v odvodech na sociální a zdravotní pojištění u zaměstnanců a OSVČ byly dány rozdílným vyměřovacím základem a také povinností zaměstnavatelů za své zaměstnance odvádět sociální a zdravotní pojištění celkem ve výši 34 %. U OSVČ je vyměřovací základ ve výši 50 % základu daně, zatímco u zaměstnance je to hrubá mzda.

Tabulka 24 Sazby odvodů OSVČ a zaměstnance

Poplatník/ odvod	Sociální pojištění	Zdravotní pojištění
OSVČ	28 % + 1,2 % APZ	13,5 %
ZAMĚSTNANEC	6,5 %	4,5 %
ZAMĚSTNAVATEL	25 %	9 %

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že sazba zdravotního pojištění je u obou z poplatníků stejná. Sazba sociálního pojištění se poněkud liší. U OSVČ jsou stanoveny na každý kalendářní rok výše minimálních záloh na zdravotní a sociální pojištění, které musí platit, bez ohledu na to, zda by jim vycházela záloha nižší dle výpočtů z jejich vyměřovacího základu.

Odvody a z nich vyplývající nároky na dávky jsou díky výši odvodů rozdílné, jak již bylo propočítáno v kapitole 4.2. Nemocenská je u OSVČ v poloviční výši oproti zaměstnancům. Je to dáno rozdílnou výší vyměřovacího základu pojistného. Dle základu u zaměstnanců ve výši 300 732,- vycházela denní dávka nemocenské na 445,- Kč. U OSVČ tato dávka vycházela pouhých 223,- Kč z důvodu polovičního vyměřovacího základu než u zaměstnance. Nemocenská je tedy výhodnější v případě zaměstnání. Zaměstnavatel od 3. do 14. dne trvání dočasné pracovní neschopnosti platí zaměstnanci náhradu mzdy. Naopak OSVČ nemá nárok po tuto dobu na žádnou dávku či náhradu. Musí se zabezpečit sami.

Stejným způsobem byl proveden výpočet peněžité pomoci v mateřství, u kterého činila pro zaměstnance denní dávka PPM 577,- Kč. U OSVČ opět jen polovinu, tedy 288,- Kč po zaokrouhlení. Nárok na podporu v nezaměstnanosti zobrazuje přehledně tabulka číslo 23 – Výpočet podpory v nezaměstnanosti zaměstnance a OSVČ.

Byly dále provedeny výpočty mzdy poplatníka na základě průměrné mzdy a mediánu mzdy za 4. čtvrtletí roku 2016. Výši těchto mezd uvedl ČSÚ na svých webových stránkách.

Medián mzdy pro dané období činil 25 061,- Kč a průměrná mzda 29 320,- Kč.¹⁰⁰ Pro výpočty odvodů OSVČ jsme počítali s průměrným základem daně za rok 2016, který byl získán z údajů Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj a činil 145 534,- Kč. Pro porovnání se zaměstnancem byl dále použit jako základ daně OSVČ roční hrubý příjem zaměstnance.

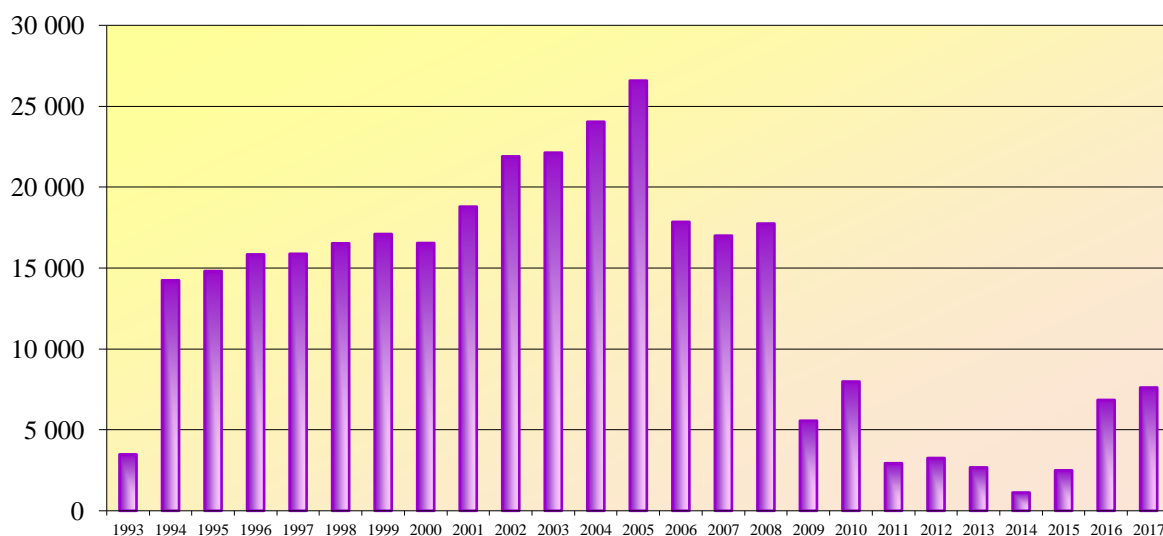
Daňový základ zaměstnance je stanoven výpočtem tzv. superhrubé mzdy. Zaměstnanec své příjmy nemůže ovlivnit tak, aby odváděl ze mzdy méně. Zaměstnavatel pravidelně měsíčně odvádí zálohy za zaměstnance Finančnímu úřadu. V příkladu uvedeném v tabulce č. 8 Roční zúčtování zaměstnance byly vyčísleny zálohy na daň z příjmů zaměstnance bez dětí, a to ve výši 35 640,- Kč. Tato částka byla za zaměstnance zaměstnavatelem odvedena do státního rozpočtu. OSVČ se stejnými příjmy vychází daňová povinnost pouze 18 465,- Kč dle daňového přiznání za rok 2016 v příloze č. 1. Tento rozdíl ve výši 17 175,- Kč mezi daní zaměstnance a OSVČ se stejnými příjmy ukazuje, že na dani ušetří více OSVČ nežli zaměstnanec. Sazba je stejná, ale rozdíl ve stanovení základu daně zapříčiní tento rozdíl. Dalším rozdílem mezi zaměstnancem a OSVČ je v placení daní. Zaměstnanci odvádí zálohy pravidelně každý měsíc, zatímco OSVČ platí daně až na konci března po podání daňového přiznání za rok předchozí. Cash-flow neboli peněžní tok se u obou skupin se tedy časově liší. Totéž platí i v případě nároku na daňový bonus.

V následujících grafech dostupných na webových stránkách Finanční správy ČR je jasně vidět, jak se postupně vyvíjelo inkaso DPFO u zaměstnanců a OSVČ. U DPFO OSVČ má výběr daní klesající tendenci, naopak u DPFO zaměstnanců výběr daní neustále stoupá. Minimální mzda se rok od roku zvyšuje, a tím se zvyšují i základy daně.

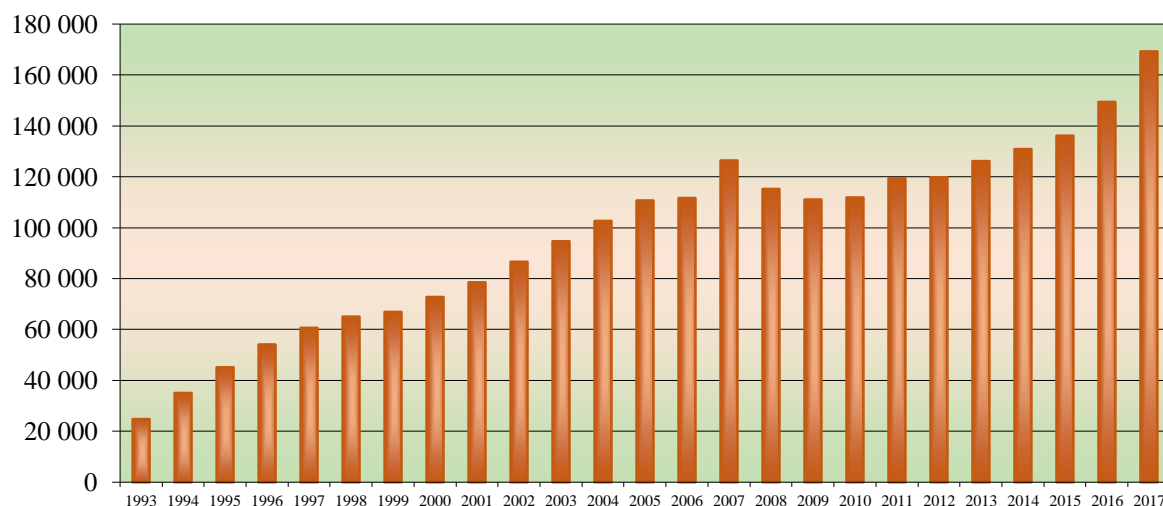
¹⁰⁰ Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2016>

Graf 3 Přehled vývoje inkasa daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání v letech 1993 až 2017 v mil. Kč

Zdroj: Finanční správa, *Finanční správa: Daňové statistiky* [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

Graf 4 Přehled vývoje inkasa daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v letech 1993 až 2017 v mil. Kč

Zdroj: Finanční správa, *Finanční správa: Daňové statistiky* [online]. [cit. 2018-03-22]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

Rozdíly mezi výší daní a pojištěními znázorňuje následující tabulka:

Tabulka 25 Rozdíly odvodů mezi zaměstnanci a OSVČ bez dětí při stejném hrubém příjmu – MEDIÁN HM

Odvody, daně/ poplatníci	DPFO	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	CELKEM
Zaměstnanci	33 795,-	19 548,-	13 536,-	66 789,-
Zaměstnavatelé	X	75 192,-	27 072,-	102 264,-
OSVČ	18 645,-	23 664,-	21 876,-	64 185,-
ROZDÍLY	15 150,-	71 076,-	18 732,-	104 958,-

Zdroj: vlastní zpracování

Dle výpočtů v tabulce při samostatné výdělečné činnosti odvede státu OSVČ celkem 64 185,- Kč, a to ve formě daně, zdravotního a sociálního pojištění za rok 2016 při základu daně 300 732,- Kč. V případě zaměstnance je to celkem 66 879,- Kč za odvody zaměstnance a zaměstnavatel navíc za zaměstnance odvádí 102 264,- Kč ročně při hrubém příjmu 300 732,- Kč za rok. Rozdíly odvodů státu jsou mezi poplatníky velké.

Tabulka 26 Rozdíly odvodů mezi zaměstnanci a OSVČ se dvěma dětmi při stejném hrubém příjmu – MEDIÁN HM

Odvody, daně/ poplatníci	DPFO	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	CELKEM
Zaměstnanci	3 387,-	19 548,-	13 536,-	36 471,-
Zaměstnavatelé	X	75 192,-	27 072,-	102 264,-
OSVČ	- 11 943,- daň.bonus	23 664,-	21 876,-	33 597,-
ROZDÍLY	-8 556,-	71 076,-	18 732,-	81 252,-

Zdroj: vlastní zpracování

V případě uplatnění daňového zvýhodnění na dvě děti by OSVČ obdržela daňový bonus ve výši 11 943,- Kč. V zaměstnanců se daňové zvýhodnění projevuje měsíčně ve formě snížení záloh na daň z příjmů. Díky tomu se odvody OSVČ celkově snížily na pouhých 33 597,- Kč po odečtení daňového bonusu.

Z předchozích výpočtů je jasně viditelné, že OSVČ platí nižší daně. Uplatňuje-li poplatník skutečné výdaje a zároveň uplatňuje-li daňové zvýhodnění na dítě, případně více dětí, má nárok na daňový bonus.

U OSVČ je základem daně rozdíl mezi příjmy a výdaji. Může se jednat o výdaje paušálem nebo skutečné výdaje. Výhodou výdajových paušálů je nemožnost zpochybnění správcem daně. Naopak u skutečných výdajů si OSVČ musí ukládat veškeré doklady a potom za celý rok sečíst a vyčíslit tak své skutečné výdaje. Za zmínku stojí i další možnost daňové optimalizace. Je to využití možnosti přesunu části příjmů na spolupracující osoby. V praxi se často setkáváme s manželem/kou jako spolupracující osobou. V tomto směru můžeme vidět jistou výhodu u OSVČ.

Dle dostupných dat ČSÚ je hrubá měsíční průměrná mzda pro 4. čtvrtletí 2016 29 320,- Kč.¹⁰¹ Z dat Finančního úřadu pro Královéhradecký kraj byl průměrný základ daně dle §7 ZDP za rok 2016 ve výši 145 534,- Kč tj. 12 128,- Kč měsíčně. Při porovnání měsíčních hrubých příjmů zaměstnance a OSVČ je mezi příjmy poplatníků velký rozdíl. Po zaplacení minimálních záloh na sociální a zdravotní pojištění by OSVČ z příjmu zbylo pouhých 8 333,- Kč. Tento čistý příjem OSVČ je v tomto případě nižší než čistý příjem zaměstnance s minimální mzdou pro rok 2016 ve výši 9 900,- Kč. Při minimální mzdě vychází čistý příjem zaměstnance 8 810,- Kč. Je to více než čistý příjem „průměrného“ OSVČ. Mohlo by se zdát, že průměrně jsou na tom finančně lépe zaměstnanci. Z tohoto pohledu se zdá přiznaný příjem OSVČ zavádějící a nepravdivý. Zde je problém přiznávání veškerých příjmů OSVČ a vznikají kvůli nepřiznaným příjmům státu škody v řádech miliard.

Tabulka 27 Porovnání výše daní OSVČ při průměrném příjmu a příjmu ve výši mediánu mzdy

	Průměrný příjem OSVČ	Průměrný příjem OSVČ se dvěma dětmi	Příjem OSVČ ve výši mediánu mzdy	Příjem OSVČ ve výši mediánu mzdy se dvěma dětmi
Základ daně	145 534,-	145 534,-	300 732,-	300 732,-
Sociál. pojištění	23 664,-	23 664,-	23 664,-	23 664,-
Zdrav. pojištění	21 876,-	21 876,-	21 876,-	21 876,-
Daňová povinnost (+)/bonus (-)	0,-	- 30 408,-	+ 18 465,-	- 11 943,-

Zdroj: vlastní zpracování

¹⁰¹ Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2016>

Z tabulky je zřejmé, že u OSVČ při porovnání dvou výší příjmů je daň rozdílná, a to o 18 465,- Kč. Jestliže bychom tento rozdíl vynásobili počtem OSVČ vykonávajících samostatnou činnost jako činnost hlavní, kterých bylo v roce 2016 celkem 577 818, vyšel by nám odhad daňového úniku ve výši 10 669 409 370,- Kč. Výše odvodů jsou v tomto příkladu stejné, protože je předpokládáno, že samostatná činnost je vykonávána prvním rokem a tudíž OSVČ platí v obou případech minimální zálohy. Výše záloh na sociální a zdravotní pojištění se zvýší v závislosti na příjmech na další období, jak bylo znázorněno v Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 na obrázku 1.

Při počtu OSVČ 577 818, vykonávajících samostatnou činnost jako hlavní činnost, k 31.12.2016 z tabulky č. 9 a vynásobením tohoto počtu s rozdílem daňové povinnosti by se dala vyčíslit teoretická ztráta státu na dani z příjmů. Dle uvedených výpočtů v tabulce č. 25 zaplatí OSVČ bez dětí na dani o 15 150,- Kč méně v porovnání se zaměstnanci. Za rok 2016 mohl stát tedy teoreticky přijít celkem o 8 753 942 700,- Kč na dani z příjmů fyzických osob kvůli švarcsystému. Daňové úniky OSVČ se tedy dají předpokládat v řádech miliard korun. Předpokládáme zde, že OSVČ vykonává svou samostatnou činnost jako činnost hlavní. Aby se jí tedy tato činnost vyplatila, měla by dosahovat minimálně stejného výdělku jako osoba zaměstnaná.

Pojem daňový únik a daňová optimalizace se velmi často zaměňuje. OSVČ a další subjekty se snaží svou daňovou povinnost minimalizovat. K této minimalizaci vedou dvě cesty, a to legální cesta, tedy daňová optimalizace a nelegální cesta v podobě daňového úniku. Daňového úniku se dopouští subjekty, které zatajují své příjmy či uměle navyšují náklady. Pro Finanční správu ČR je obtížné předcházet těmto únikům. Malí živnostníci a další subjekty své veškeré příjmy v některých případech nepřiznávají. Díky vyplácení v hotovosti bez dokladu je obtížné dokázat, že ten daný příjem živnostník přijal a před FÚ zatajil. Krácení daní je trestným činem, a to v případě, že krácení daně přesáhne 50 tisíc korun. Podnikateli, který úmyslně krátí daň hrozí odnětí svobody nebo dokonce zákaz činnosti. Finanční správa od prosince roku 2016 spustila 1. vlnu EET (Elektronická evidence tržeb), která by měla zabránit krácení daní a zvýšit odvody DPH.

Při zkoumání nástrojů, které pomohou k větší pravdivosti vykazovaných údajů, vyšlo výzkumy behaviorální ekonomie například k těmto postupům:

- nejefektivnější umístění prohlášení o pravdivosti uvedených údajů je konci formuláře,
- předvyplněná přiznání dle zjištěných skutečností,
- zosobnění formuláře danému poplatníkovi¹⁰²,
- a další.

Tyto nástroje jsou v našem prostředí a podmínkách nerealizovatelné. Jedná se o velmi vysokou administrativní, finanční a časovou náročnost.

Zásadní změnu ve zdaňování mezd plánuje Ministerstvo financí od roku 2019, které navrhuje změnu zákona o daních z příjmů spočívající ve zrušení superhrubé mzdy a nově navrhovaná výše daně z příjmů činí 19 %. Tím se předpokládá snížení daňového zatížení zaměstnanců.

Pro OSVČ jsou také plánované změny, a to už od roku 2018, kdy se omezí výdajové paušály. Konkrétně se omezí maximální částky výdajů, které si bude moci OSVČ uplatnit. Například v případě ostatního podnikání, tedy ne zemědělského či řemeslného, kde činí výdajový paušál 60 %, bude moci poplatník uplatnit maximálně výdaj 600 000,- Kč. Změní se také podmínky pro uplatnění možnosti slevy na manžela/ku a daňového zvýhodnění za vyživované dítě. V případě uplatnění vyššího paušálního výdaje nebude nárok na uplatnění této slevy a daňového zvýhodnění.

Finanční správa podmínky upravuje a mění. Na to se musí živnostník také připravit. Musí mít zabezpečené své povinnosti, ať už si je zajišťuje sám a nebo využívá služeb účetních a daňových kanceláří. V případě zaměstnance tyto změny a správnost výpočtů mezd zajišťuje zaměstnavatel.

5.1 Výhody a nevýhody zaměstnance

Výhody zaměstnance lze spatřovat například v:

- zákoníku práce – dovolená, odstupné, zajištění pracovního prostředí a práce, náhrady mzdy, příplatky za práci přesčas, v noci, výpovědní doba, přestávky v práci, pevná pracovní doba a její rozvržení apod.,
- nárok na ošetřovné v případě péče o osobu blízkou,

---

¹⁰² SLEMROD, Joel. Starý George Orwell to dobře věděl : úvahy o behaviorální ekonomii v oblasti daní. *Finanční, daňový a účetní bulletin*. SAGIT, NakladatelstvíSagit,a.s.

- výpočet a zajištění odvedení sociálního a zdravotního pojištění zaměstnavatelem, dále také odvod záloh na daň z příjmů,
- benefity nabízené zaměstnavatelem a další.

Nevýhody zaměstnance mohou být například tyto:

- povinnosti zaměstnance dle zákoníku práce – dodržování pracovní doby, plnění příkazů nadřízeného, zaměstnavatelem nařízená dovolená, přidělení práce,
- velmi malá možnost ovlivnění základu daně,
- vyšší odvody než OSVČ,
- omezený počet dní dovolené,
- pevně stanovená měsíční výše mzdy a podobně.

5.2 Výhody a nevýhody OSVČ

Mezi výhody OSVČ patří například:

- možnost ovlivnění základu daně,
- volná pracovní doba,
- neomezená dovolená,
- nízké odvody,
- možnost platit si nemocenské pojištění, nikoli povinnost,
- nezávislost,
- volnost při provádění práce atd.

Nevýhody OSVČ:

- administrativní a časová náročnost související s podnikáním a povinností z něho vyplývající,
- finanční náročnost na zahájení činnosti – úvěry na nákup prostředků pro danou činnost,
- vysoká zodpovědnost za vlastní činnost,
- ručení svým majetkem,
- je bez nároku na ošetrovné, náhradu mzdy,
- povinnost sama platit a odvádět daně a odvody a další.

6 Závěr

Z provedené analýzy a výpočtů modelových příkladů zaměstnance a OSVČ vyplývá, že můžeme platby zaměstnanců považovat v oblasti odvodů a daní za vyšší než jsou u živnostníků. Živnostníci mají možnost ovlivňovat svůj daňový základ, a tím i snížit svou daňovou a odvodovou povinnost. Díky stanovení základu daně priznanými příjmy poníženými, buď výdajovým paušálem či skutečně vynaloženými výdaji, může být oproti zaměstnanci ve výhodě v souvislosti s výší daní a odvodů. U zaměstnanců se počítá základ daně tzv. superhrubou mzdou. Tím se základ daně podstatně zvýší. Je tedy daňové zatížení v rámci daně z příjmů fyzických osob vyšší u zaměstnanců. Vysoké rozdíly se vyskytují v placení daně z příjmů, kdy OSVČ daň během roku neplatí, ale zaměstnanci mají zálohu na daň každý měsíc odvedenou ze mzdy. Zatímco zaměstnanec bez dětí, tedy bez uplatnění daňového zvýhodnění, odvede na dani 33 795,- Kč v podobě záloh na daň, při stejném příjmu OSVČ zaplatí pouze 18 465,- Kč. Je to zapříčiněno rozdílným stanovením základu daně a postupem výpočtu.

Odvodové zatížení v případě zaměstnance se týká i zaměstnavatelů, kteří za zaměstnance mají povinnost určité procento hrubého příjmu odvádět Správě sociálního zabezpečení. Tato povinnost se týká i zdravotního pojištění. Tímto se zvyšují zaměstnavateli náklady na zaměstnance. Jejich hrubá mzda je navýšená o dalších 34 %, které zaměstnavatel odvádí. Díky tomu odvádí OSVČ na odvodech méně než zaměstnanec společně se zaměstnavatelem. Zaměstnanec odvádí ze svého příjmů ve výši mediánu mzdy za 4. čtvrtletí 2016 na zdravotním pojištění měsíčně 1 128,- Kč a na sociálním pojištění 1 629,- Kč. V porovnání s OSVČ, které mají pro rok 2016 minimální zálohy na zdravotní pojištění ve výši 1 823,- Kč a na sociální pojištění 1 972,- Kč by se mohlo zdát, že u zaměstnanců jsou odvody nižší. Jak již ale bylo zmíněno, odvodové zatížení se týká také zaměstnavatele. Ten z měsíční mzdy ve výši mediánu mzdy za dané období odvádí OSSZ 6 266,- Kč a na ZP 2 256,- Kč. Tím se tedy odvody v případě zaměstnance oproti OSVČ výrazně zvýšily.

Dalším poznatkem na základě výpočtů je, že OSVČ dle svého průměrného základu daně získaného z dat FÚ pro Královéhradecký kraj, v roce 2016 nedosahují ani na výši minimální mzdy. Je tedy zřejmé, že všechny své příjmy nezdaňují. Podnikání by se jim při takových nízkých příjmech nevyplatilo. Vypočtený odhad daňového úniku dle dostupných dat a srovnání výše daně zaměstnance a OSVČ dosáhl výše v řádech miliard korun ročně.

V práci byla provedena i analýza dávek, které mohou poplatníci čerpat na základě odvodů na sociální pojištění skládající se z důchodového pojištění, nemocenského pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Vyšší dávky pobírají zaměstnanci, a to v závislosti na vyšší odvody. V modelových příkladech byly vypočteny denní dávky nemocenské, peněžité pomoci v mateřství OSVČ a zaměstnance a ošetřovného pouze v případě zaměstnance. Denní dávka nemocenské u zaměstnance vypočtená z vyměřovacího základu ve výši mediánu mzdy dosáhla výše 445,- Kč. U OSVČ výše denní dávky nemocenské po výpočtu dle daných pravidel dosáhla pouze 223,- Kč.

Na závěr lze tedy říci, že OSVČ skutečně platí nižší daně a pojistné na zdravotní a sociální pojištění než zaměstnanec. Naopak OSVČ nemají například nárok na některé dávky, jako je například ošetřovné. Nemocenskou a peněžitou pomoc v mateřství dostávají v poloviční výši oproti zaměstnancům. Zaměstnanci mají výhody v zaměstnání díky ochraně vyplývající ze Zákoníku práce. OSVČ naproti tomu mají určité výhody ve volnosti a možnosti ovlivňování svého daňového základu.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

ŠUBRT, Bořivoj, Zdeňka LEIBLOVÁ, Věra PŘÍHODOVÁ, et al. *Abeceda mzdové účetní ..* Olomouc: ANAG, 2016, 26. aktualizované vydání. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-990-8.

DANĚ Z PŘÍJMŮ S KOMENTÁŘEM 2016. 16. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 978-80-7554-011-9.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2014: Úvod do problematiky.* 12., aktualizované vydání. Praha: 1. VOX a.s., 2014, 391 stran. ISBN 978-80-87480-23-6.

SLEMROD, Joel. Starý George Orwell to dobře věděl : úvahy o behaviorální ekonomii v oblasti daní. Finanční, daňový a účetní bulletin. SAGIT, Nakladatelství Sagit, a.s.

Legislativa

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění ve znění pozdějších předpisů.

Judikatura. In: . Krajský soud České Budějovice, ročník 2003, č.j. 10 Ca 70/03.

Judikát Nejvyššího soudu z 16. června 2011 sp. zn. 21 Cdo 920/2010

Zákon č. 435/2004 Sb.: Zákon o zaměstnanosti. In: . Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-435>

Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. In: . ročník 1992, 589/1992 Sb. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-589#p4>

Listina základních práv a svobod: HLAVA ČTVRTÁ HOSPODÁŘSKÁ, SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ PRÁVA. In: . Dostupné také z: <http://zakony.centrum.cz/listina-zakladnich-prav-a-svobod/hlava-4>

Internetové zdroje

Zákoník práce: 262/2006 Sb. [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/cast6h1.aspx>

Česká správa sociálního zabezpečení [online]. [cit. 2017-09-26]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/>

Živnostenský zákon: 455/1991 Sb. In: . Dostupné také z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/priloha-1-zakon-o-zivnostenskem-1338.html>

Zákon o zaměstnanosti: 435/2004 Sb. In: . Dostupné také z: <https://www.mesec.cz/zakony/zakon-o-zamestnanosti/zneni-20160901/f2609375/>

Český statistický úřad [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/prumerne-mzdy-4-ctvrtleti-2016>

Český statistický úřad [online]. 2015 [cit. 2018-02-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853391/300002161133.pdf/b5b4d303-b53a-4db8-af05-7c12d8a3602c?version=1.1>

MladýPodnikatel.cz: Švarc systém: Co to je a proč je pro zaměstnance výhodný?. *MladýPodnikatel.cz* [online]. 2012, 11.4.2012 [cit. 2018-03-26]. Dostupné z: <https://mladypodnikatel.cz/co-je-to-svarc-system->

FINANČNÍ SPRÁVA: DAŇOVÝ SYSTÉM [online]. [cit. 2017-03-26]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>

Ostatní zdroje

Systém ASPI - stav k 30.7.2017 do částky 80/2017 Sb. a 25/2017 Sb.m.s. - RA1070

Závislá práce, nelegální práce a "švarcsystém" od 1. 1. 2012, 1. část - LIT39625CZ - poslední stav textu

8 Přílohy

Příloha č. 1 Přiznání k dani z příjmů za rok 2016 – poplatník bez dětí

Příloha č. 2 Přiznání k dani z příjmů za rok 2016 – poplatník se dvěma dětmi

Příloha č. 3 E-mailová komunikace s FÚ pro Královéhradecký kraj

Příloha č. 1

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro/Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do

dále jen „DAP“

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Novák	07 Rodné příjmení _____	08 Jméno(-a) Jan
09 Titul _____	10 Státní příslušnost Česká republika	11 Číslo pasu _____

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec _____	13 Ulice / část obce _____	14 Číslo popisné / orientační _____
15 PSČ _____	16 Telefon / mobilní telefon _____	17 E-mail _____
		18 Stát Česká republika

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec _____	20 Ulice / část obce _____	21 Číslo popisné / orientační _____	22 PSČ _____
------------------	-------------------------------	--	-----------------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec _____	24 Ulice / část obce _____	25 Číslo popisné / orientační _____
26 PSČ _____	27 Telefon / mobilní telefon _____	28 E-mail _____

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

ne

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	+0	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	+0	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	+0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 - ř. 33)	+0	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	+0	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	+0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vyněti (ř. 36 - úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	+0	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	+300 732	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	+0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	+0	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	+0	
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	+300 732	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až 10 zákona po vyněti (ř. 41 - úhrn vyloučených příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až 10 zákona nebo ř. 41)	+300 732	
42 Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	+300 732	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vyněti (ř. 31 - úhrn vyloučených příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	+0	
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	+0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	+300 732	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)		+0
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	0	+0
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		+0
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		+12 000
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		+0
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		+0
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		+0
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		+0
53 Další částky	0	+0

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)	+12 000	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 - ř. 54)	+288 732	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	+288 700	
57 Daň podle § 16 zákona	+43 305	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	+43 305	
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	+0	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	+43 305	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus		

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	+0	

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo	/
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		+24 840
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	0	+0
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	0	+0
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0	+0
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0	+0
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	0	+0
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	0	+0
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		+0
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)		+0
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		+24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		+18 465

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3		4		5	
1	/						
2	/						
3	/						
4	/						
Celkem							
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě				+0			
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)				+0			
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)				+18 465			
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)				+0			
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)				+0			
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)				+0			

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 - ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 - ř. 81) : zvýšení (+) daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)		+0
85 Na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem		+0
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		+0
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		+0
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		+0
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		+0
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona		+0
91 Zbývá doplatit (ř. 74 – ř. 77 – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 87b – ř. 88 – ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplacené více		+18 465

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 - „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	1
Příloha č. 2 - „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 - „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38l odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	1
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani podle § 36 odst. 2 písm. p) zákona	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojho zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	2

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o podepisující osobě³⁾: Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum: Otisk razítka:

Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu:

- Označte křížkem odpovídající variantu
- Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů
- Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:
přeplatku na dani z příjmu fyzických osob .....Kč.
Přeplatek zašlete na adresu: .....
nebo vraťte na účet vedený u ..... č. ....
kód banky ..... specifický symbol .....
Vlastník účtu ..... měna, ve které je účet veden.....
V ..... dne ..... Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾) .....

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo: 9 2 5 1 2 6 / 2 7 2 4

je součástí tiskopisu PRÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2016 - 25 5405 MFin 5405 vzor č. 23 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾		Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	☒
		poplatník		finanční úřad	
101 Příjmy podle § 7 zákona		+751 829			
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona		+451 097			
103 (neobsazeno)					
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)		+300 732			
105 Úhrn částek podle §5, §23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		+0			
106 Úhrn částek podle §5, §23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		+0			
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		+0			
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		+0			
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		+0			
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		+0			
111 (neobsazeno)					
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)		+0			
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)		+300 732			
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)		+300 732			

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti

Sazba výdajů

% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

--	--	--	--	--

Název dalších činností

Celkem				

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti	Datum přerušení činnosti	Datum ukončení činnosti	Datum obnovy činnosti	Počet měsíců činnosti
_____	_____	_____	_____	12

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti*)		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček		
6. Ostatní majetek*)		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček		
8. Rezervy		
9. Mzdy		

*) označené údaje jsou nepovinné

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona ²⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	_____	
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	_____	
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o společnících společností ²⁾

Jste-li společnícem společností, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společností					
	Jméno	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.	_____				
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracujících osobě ²⁾

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracujících osobě				
	Jméno	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	_____			
2.				

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje				
	Jméno	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	_____			

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ²⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společnícem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	%

¹⁾ Z předtištěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem
²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu

Příloha č. 2

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro/Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

C Z 9 2 5 1 2 6 2 7 2 4

02 Rodné číslo

9 2 5 1 2 6 / 2 7 2 4

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) za zdaňovací období (kalendářní rok) **2016** nebo jeho část²⁾ od do dále jen „DAP“

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Novák	07 Rodné příjmení	08 Jméno(-a) Jan
09 Titul	10 Státní příslušnost Česká republika	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné / orientační	
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon	17 E-mail	18 Stát Česká republika

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-------------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné / orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon	28 E-mail

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

ne

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	+0	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	+0	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	+0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 - ř. 33)	+0	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	+0	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	+0	
36a Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	+0	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	+300 732	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	+0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	+0	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	+0	
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	+300 732	
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až 10 zákona po vynětí (ř. 41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až 10 zákona nebo ř. 41)	+300 732	
42 Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	+300 732	
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vynětí (ř. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	+0	
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	+0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	+300 732	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)		+0	
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	0	+0	
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		+0	
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)		+12 000	
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		+0	
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)		+0	
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		+0	
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)		+0	
53 Další částky	0	+0	

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)	+12 000	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 - ř. 54)	+288 732	
56 Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	+288 700	
57 Daň podle § 16 zákona	+43 305	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	+43 305	
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	+0	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	+43 305	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus		

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo	/
Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		+24 840
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	0	+0
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	0	+0
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0	+0
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0	+0
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)	0	+0
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)	0	+0
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		+0
69b písm. h) zákona (sleva na evidenci tržeb)		+0
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		+24 840
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		+18 465

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5				
1	A. Novák	123456 / 7890	12					
2	B. Novák	123456 / 7890			12			
3	/	/						
4	/	/						
Celkem			12	0	12	0	0	0

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	+30 408
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	+18 465
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	+0
75 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)	+11 943
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	+0
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 – ř. 76)	+11 943

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)	
80 Rozdíl řádků (ř. 79 - ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	
81 Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona	
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 81)	
83 Rozdíl řádků (ř. 82 - ř. 81) : zvýšení (+) daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	+0
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	+0
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	+0
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)	+0
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
87b Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	+0
89 Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona	+0
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	+0
91 Zbývá doplatit (ř.74 – ř.77 – ř.84 – ř.85 – ř.86 – ř.87 – ř.87a – ř.87b – ř.88 – ř.89 – ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-11 943

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 - „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	1
Příloha č. 2 - „Výpočet dílčích základů daně z příjmu z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	
Příloha č. 3 - „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů 1. oddílu	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38i odst. 3 zákona)	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	1
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani podle § 36 odst. 2 písm. p) zákona	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	2

**PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO PŘÍZNÁNÍ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ
A STVRZUJI JE SVÝM PODPÍSEM**

Údaje o podepisující osobě³⁾: Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / osoba oprávněná k podpisu

Datum: Otisk razítka:

Vlastnoruční podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu:

- Označte křížkem odpovídající variantu
- Údaj vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu ve znění pozdějších předpisů
- Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:
přeplatku na dani z příjmu fyzických osob ..... +11 943 ..... Kč.
Přeplatek zašlete na adresu: .....
nebo vraťte na účet vedený u ..... č. ....
kód banky ..... specifický symbol .....
Vlastník účtu **Novák Jan** ..... měna, ve které je účet veden ..... **CZK**
V ..... dne **26 . 02 . 2018** Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾) .....

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo: 9 2 5 1 2 6 / 2 7 2 4

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2016 - 25 5405 MFin 5405 vzor č. 23 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci! ☒	Vedu účetnictví! ☐	Uplatňuji výdaje procentem z příjmů! ☐
	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona	+751 829	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	+451 097	
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	+300 732	
105 Úhrn částek podle §5, §23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	+0	
106 Úhrn částek podle §5, §23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)	+0	
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozděluje na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	+0	
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozděluje na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	+0	
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	+0	
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu	+0	
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	+0	
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	+300 732	
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)	+300 732	

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

Uplatněné odpisy celkem

Z toho odpisy nemovitých věcí

B. Druh činnosti²⁾

Sazba výdajů

Název hlavní (převažující) činnosti

% z příjmů

Příjmy

Výdaje

CZ - NACE

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Název dalších činností

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Celkem				

C. Údaje o samostatné činnosti

Datum zahájení činnosti Datum přerušení činnosti Datum ukončení činnosti Datum obnovení činnosti Počet měsíců činnosti

_____	_____	_____	_____	12
-------	-------	-------	-------	----

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek	_____	_____
2. Peněžní prostředky v hotovosti*)	_____	_____
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)	_____	_____
4. Zásoby	_____	_____
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápůjček	_____	_____
6. Ostatní majetek*)	_____	_____
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápůjček	_____	_____
8. Rezervy	_____	_____

9. Mzdy _____

*) označené údaje jsou nepovinné

E. Úpravy podle § 5, § 23 zákona ²⁾

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona zvyšující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	_____	
2.		
3.		
4.		

č. ř.	Popis úpravy podle § 5, § 23 zákona snižující výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji	poplatník uvede v celých Kč
1.	_____	
2.		
3.		
4.		

F. Údaje o společnících společností ²⁾

Jste-li společníkem společnosti, která není právnickou osobou, vyplňte údaje o ostatních společnících společností

	Jméno	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech v %	Podíl na výdajích v %
1.	_____				
2.					
3.					

G. Údaje o spolupracujících osobě ²⁾

Jste-li osoba, která rozděluje příjmy a výdaje podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o spolupracujících osobě

	Jméno	Příjmení	DIČ (RČ)	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	_____			
2.				

H. Údaje o osobě, která rozděluje příjmy a výdaje

Jste-li spolupracující osoba podle § 13 zákona, nebo osoba v rodinném závodě, uveďte údaje o osobě, která na Vás rozdělila příjmy a výdaje

	Jméno	Příjmení	DIČ	Podíl na příjmech a výdajích v %
1.	_____			

I. Údaje o veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti ²⁾

Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společnosti, kde jste komplementářem, a výše Vašeho podílu v procentech	DIČ	%
_____		

¹⁾ Z předtištěných možností v rámečku vyberte odpovídající variantu a označte křížkem²⁾ Údaje, pro které nedostačuje vyhrazené místo, uveďte na volný list a přiložte k tiskopisu

(2)

FO 2016-925126/2724 - Zpracováno pomocí TaxEdit 3.11

Příloha č. 3

21. 12. 2017

(17) Doručeno - Seznam Email

Podatelna (FÚ pro Královéhradecký kraj)

20. 12. 2017, 16:54

podatelna2700@fs.mfcr.cz

Komu: ANETACHOC@seznam.cz

Kopie: m2700-030008@fs.mfcr.cz

Odpověď - FW: Dotaz k diplomové práci

Dobrý den,

k Vašemu požadavku ohledně průměrného základu daně OSVČ za rok 2016 zasíláme aktuální zjištěné údaje (průměrné hodnoty řádků DAP) z evidence FÚ pro Královéhradecký kraj.

Číslo řádku daňového tvrzení	Průměrná hodnota v Kč
Ř.32 – úhrn povinného pojistného podle § 6 odst.12	104 642,-
Ř.37 – dílčí základ daně nebo ztráta dle § 7	145 534,-
Ř.38 – dílčí základ daně § 8	44 990,-
Ř.39 – dílčí základ daně/ztráta §9	76 887,-
Ř.39 – dílčí základ daně §10	140 853,-
Ř.45 – základ daně po odečtení ztráty	355 988,-
Ř. 45 - hodnota bezúplatného plnění	21 667,-
Ř. 47 – odečet úroků § 15/3 a 4	28 107,-
Ř. 48 – odečet penzijního příp. § 15/5	9 817,-
Ř. 49 – odečet životního pojištění § 15/7	7 122,-
Ř. 72 – daňové zvýhodnění na vyživované dítě	24 291,-
Ř. 81 – zaplacené zálohy ze závislé činnosti	41 940,-
Ř.85 – na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem	35 848,-

S pozdravem

ING. JANETA KRATĚNOVÁ

vedoucí oddělení DPPD

FINANČNÍ SPRÁVA

FINANČNÍ ÚŘAD PRO KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Horní 17

500 02 Hradec Králové

Czech Republic

https://mail.seznam.cz/#inbox/10488

1/5